

1 ponedeljak, 06.06.2005.
2 [Otvorena sednica]
3 [Optuženi je ušao u sudnicu]
4 [Svedok je ušao u sudnicu]
5 ... Početak u 09.02h
6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.
7 Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zasjeda.
8 Izvolite sjesti.
9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, izvolite nastaviti.
10 G. NICE: [simultani prevod] Hvala.
11 SVEDOK: OBRAD STEVANOVIĆ [nastavak]
12 Unakrsno ispituje g. Nice. [nastavak]
13 [Tužilac ispituje putem prevodioca]
14 P: Gospodine Stevanoviću, prošlog tjedna vidjeli ste neke dokumente i
15 fotografije kako biste preispitali situaciju u vezi s nekim stvarima. Kad je
16 riječ o dokumentima koji pokazuju prisutnost MUP-a, odnosno Škorpiona u području
17 Srebrenice i Jahorine u vrijeme srebreničkog masakra, kakva je situacija?
18 O: Da li treba da odgovorim na moju preuzetu obavezu u vezi sa proverom
19 određenih podataka?
20 P: Da li ste Vi sada u situaciji da prihvatite da su ti dokumenti ono
21 što oni pokazuju?
22 O: A ne, ja nisam u situaciji da prihvatim da ti dokumenti pokazuju da
23 su pripadnici one grupe koje smo videli na onom snimku u to vreme pripadali
24 Ministarstvu unutrašnjih poslova Republike Srbije.
25 P: Dobro. Idemo onda redom. Ostavimo sada na trenutak po strani
26 videosnimku. Molim Vas da se usredotočite na dokumente koje ste osporili,
27 dokumente koji pokazuju prisutnost MUP-a, odnosno Škorpiona u području
28 Srebrenice i Jahorine.
29
30

1 Da li ste sada u stanju prihvatiti da su to istinski dokumenti i da li
2 ih, dakle, prihvaćate?

3 O: Morate mi reći na koje dokumente mislite.

4 P: Koliko sam ja shvatio, Vama je Sudsko vijeće dalo te dokumente. Ja
5 sam to provjerio prošlog tjedna i koliko sam ja shvatio Vi ste dobili kopije
6 dokumenata. Da li se sjećate koji su to dokumenti?

7 O: Da, sa...sada mi je jasno, naravno.

8 P: Dobro. Jeste li uspjeli provjeriti te dokumente?

9 O: Ja sam poslednjeg dana svedočenja ostvario kontakt sa određenim
10 licima u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Tog dana sam im poslao faksom
11 dokumenta koja sam preuzeo i imam informaciju od juče da ću u toku današnjeg
12 dana dobiti određenu informaciju po tri pisana dokumenta koja sam poslao.
13 Verujem da je i Sudu i Vama poznato da je u vezi sa snimkom i u vezi sa licima
14 prikazanim na grafoskopu, tamo preduzet...

15 P: Zaustavimo se na trenutak. Vratit ćemo se na to. Želio bih da idemo
16 redom, kako bismo mogli organizirati naš današnji postupak i čuti kakav je
17 odgovor Vaše Vlade u vezi sa tri dokumenta koja ste im Vi poslali, a koji po
18 svemu sudeći otkrivaju prisutnost MUP-a, odnosno Škorpiona u području Srebrenice
19 u julu 1995. godine.

20 O: Ja ne sporim, gospodine tužioče, prisustvo Škorpiona koje ste
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 prikazali u Srebrenici. Ja samo sporim, sa sigurnošću sporim, da su oni
2 pripadali Resoru javne bezbednosti. A da li su pripadali nekom drugom resoru iz
3 sastava Ministarstva, rekao sam da o tome nemam ama baš nikakva saznanja.

4 P: Dobro. Zadržimo se sada još na dokumentima. Još ne govorimo o
5 videosnimcima. Da li je Vaš odgovor to da Vi ne dovodite u pitanje prisutnost
6 Škorpiona u Srebrenici i recite nam da li je to isto ono što ste Vi i prošlog
7 tjedna govorili.

8 O: Ja ne dovodim u pitanje prisust... prisutnost onih lica sa snimka na
9 onom mestu koji smo videli, ali ja nisam video, niti imam bilo koji dokaz da je
10 reč bukvalno o tome...

11 P: Oprostite, gospodine Stevanoviću, ukoliko moja pitanja nisu dovoljno
12 jasna. Međutim, ja Vas želim zadržati na temi o kojoj želim da govorimo. Molim
13 Vas lijepo, prije nego što ste vidjeli videosnimku, ja sam Vam postavljao
14 pitanja o dokumentima, dokumentima koji pokazuju prisutnost Škorpiona ili MUP-a
15 u Srebrenici. Vi ste te dokumente osporili. I osim ukoliko se ja svega potpuno
16 pogrešno ne sjećam, Vi niste prihvatili na osnovu tih dokumenata da su Škorpioni
17 bili tamo prisutni. I jeste li u međuvremenu promijenili mišljenje? I ako jeste,
18 zašto?

19 O: Nisam ni u kom smislu promijenio mišljenje u vezi sa činjenicom da su
20 Škorpioni, po Vašem iskazu, pripadali Ministarstvu unutrašnjih poslova. U tom
21 smislu ni na koji način nisam promenio svoje mišljenje.

22 P: Ja mislim da ste Vi znali što ja od Vas želim čuti. Jeste li
23 promijenili Vaš stav o tome da li su Škorpioni bili prisutni u Srebrenici u julu
24 1995. godine?

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja ponovo ponavljam: ne isključujem mogućnost da su pripadnici te
2 grupe bili tamo, ali isključujem mogućnost da su oni na bilo koji način
3 pripadali Resoru javne bezbednosti Ministarstva unutrašnjih poslova Republike
4 Srbije.

5 P: Na to ćemo se kasnije vratiti. Idemo sada na sljedeću temu,
6 videosnimku. Možda svi u Sudu to već znaju, međutim, za potrebe zapisnika možda
7 bi bilo dobro da ja nešto objasnim, a Vi ćete to onda potvrditi.

8 Nakon što su kraći inserti iz videosnimke pokazani ovdje u sudnici i
9 nakon što sam ja od Vas zatražio da identificirate ljude koji su tamo pokazani,
10 izgleda da je ta ista traka u cijelosti, odnosno u duljoj verziji, prikazana na
11 televiziji u Srbiji. Da li je to tačno?

12 O: Znam da su snimci prikazani, ali ne znam u kojoj verziji i u kom
13 obimu. Ja sam imao mišljenje da je prikazano ono što je i ovde prikazano.

14 P: I kao rezultat emitiranja te snimke u Srbiji, a snimku je, dakle,
15 emitirala neka institucija koja nema nikakve veze sa Tužilaštvom ovoga Suda,
16 identificirane su žrtve i uhapšeni su navodni počinioci, zar ne?

17 O: Ja imam tak...takve informacije iz sredstava informisanja na srpskom
18 jeziku.

19 P: Uhapšeno je otprilike 10 ljudi u roku od nekoliko sati. Mislim da su
20 njih četvorica zadržani u pritvoru.

21 O: Ja imam saznanja o tom... o prvom delu Vaše konstatacije, da je
22 uhapšeno 8 do 10 navodno pripadnika te jedinice koja se videla na snimku.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Pomozite mi sada, kao bivši aktivni policajac, a i sada zaposlenik
2 MUP-a, da li znate kako je bilo moguće da ti ljudi, za koje Vi kažete da nemaju
3 nikakve veze sa MUP-om, budu uhapšeni u roku od nekoliko sati od emitiranja
4 snimke?

5 O: Pa, teško je odgovoriti na to pitanje, ali ja sam zaista dugo
6 razmišljao o svemu što se ovde desilo i sasvim je sigurno da i u vreme kada sam
7 ja bio aktivni pomoćnik ministra unutrašnjih poslova, da smo takav snimak imali,
8 preduzeli bismo hitne i urgentne mere da se ta lica pronađu i da se uhapsu. I ja
9 verujem da je Ministarstvo unutrašnjih poslova, polazeći od snimka, a verovatno
10 i ranije imajući nekakva saznanja, reagovalo tako hitno i urgentno. I to je
11 sasvim normalno da se tako reaguje u takvom slučaju. Naravno, pitanje je samo da
12 li su rezultati dovoljno dobri, a ja mislim da u ovom trenutku jesu.

13 P: Da li sada prihvaćate da je videosnimka čije smo inserte vidjeli
14 prošlog tjedna i iz koje ste dobili fotografije i imena, da ta videosnimka
15 prikazuje grupu poznatu kao Škorpioni, kako ubijaju ljude koji su dovedeni iz
16 Srebrenice?

17 O: Ja nisam imao razloga da sumnjam u ono što ste rekli i ono što ste
18 prikazali. Ja, naravno, nisam zaista video tamo obeležja ili natpise po kojima
19 bih mogao da tvrdim da su to... da je to ta grupa, ali ja verujem to što ste
20 rekli i u to što ste prikazali. Ali samo i dalje tvrdim da oni nikako nisu
21 pripadali Ministarstvu unutrašnjih poslova, odnosno konkretnije, Resoru javne
22 bezbednosti.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 P: Dobro. Budući da ste dobili fotografije s videosnimke i imena koja se
2 povezuju sa tim licima, jeste li se uspjeli raspitati kako biste nam mogli reći
3 da li su imena koja ste dobili, imena sa snimke, tada bili pripadnici MUP-a?

4 O: Imena sa snimka i fotografije ipak nisam poslao u Beograd zato što,
5 pre nego što sam odlučio da ih pošaljem, imao sam informaciju da je grupa
6 pohapšena i moje interesovanje u vezi sa grupom, uprkos preuzetoj obavezi, ne bi
7 bilo profesionalno korektno, jer bi na određen način mogao da utičem na postupke
8 u vezi sa istragom. Pretpostavljam da ćete tu informaciju od Ministarstva
9 jednostavno dobiti. Odlučio sam se da tri dokumenta, tekstualna, na kojima se
10 nalazi 11 imena o kojima smo pričali, pošaljem i u toku današnjeg dana očekujem
11 informaciju o onome kakvi su rezultati provere do danas. I u bilo kom trenutku
12 kad dobijem bilo kakvu informaciju, dostaviću je Sekretarijatu, odnosno osobama
13 Suda koje komuniciraju sa mnom.

14 P: Dobro, da vidimo sada. Okrenimo se sada Vašoj tvrdnji da Škorpioni
15 nisu bili podređeni MUP-u. Pogledajte, molim Vas, tabulator 151 u fasciklu broj
16 4.

17 Ovo je dokument za koji imamo prijevod. Da podsjetim Sud, ako svjedok
18 pogleda original, a mi ćemo gledati engleski prijevod, vidjet ćete da se ovo
19 odnosi na jedan zločin kojega je prijavio radnik OJPA Podujevo /Podujevė/...
20 OUPA... OUP. To je još uvijek dio MUP-a, gospodine Stevanoviću, zar ne?

21 O: Da, to je deo Sekretarijata unutrašnjih poslova u Prištini
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 /Prishtinë/, a naravno i Ministarstva unutrašnjih poslova.

2 P: Hvala. Dakle, taj čovjek je prijavio pronalaženje nekoliko leševa u
3 ulici Rahmana Morine /Rahman Morina/. Izvrše...izvršen je uviđaj, pronađeno je
4 19 leševa, od toga osam dječijih, šest ženskih i tako dalje. I zatim, pri dnu
5 dokumenta, stoji da je u vezi ovog događaja podneta krivična prijava protiv
6 poznatih izvršilaca, Cvjetan Saše i Demirović Dejana, zar ne?

7 O: Da, to sam ja već rekao u dosadašnjem ispitivanju.

8 P: I za njih se pokazalo da su pripadnici rezervnog sastava MUP-a
9 Republike Srbije, konkretnije specijalnih antiterorističkih jedinica i tu nema
10 nikakve sumnje da je to jedinica koja se nalazila u Vašem resoru policije. To
11 ste nam potvrdili prošlog tjedna.

12 O: Tako je. To je jedinica koja se nalazila u Resoru javne bezbednosti.
13 U nekom periodu je bila i van resora, ali mislim da je u tom periodu bila u
14 sastavu resora.

15 G. NICE: [simultani prevod] Samo trenutak, molim.

16 P: Ova dvojica ljudi su na kraju i krivično gonjeni, a nešto kasnije
17 ćemo se još pozabaviti sveukupnom statistikom krivičnih gonjenja. Sada se bavimo
18 ovim dokumentom spa... samo zbog njegove veze sa Škorpionima.

19 O: Ja sam takođe juče, čitajući štampu, čuo da ovi ljudi koji su
20 uhapšeni i protiv kojih je podneta krivična prijava, imaju neku vezu sa
21 Škorpionima.

22 P: Koji su to ljudi uhapšeni?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ova dvojica protiv kojih je podneta krivična prijava, koji su
2 ranije uhapšeni. Dakle, čuo sam za...

3 P: Pa, Vi znate nešto više od mene, gospodine Stevanoviću, zato jer Vi
4 sada znate da je Vaša tvrdnja o tome da Škorpioni nisu bili podčinjeni MUP-u
5 Srbije neiskrena. I Vi sada počinjete iznositi svoju obranu za ono što znate da
6 slijedi.

7 O: Ne. To nije tako.

8 P: Zašto ste onda odjednom... Što ste Vi to učinili preko vikenda?
9 Recite nam što je naglo skrenulo Vašu pažnju na činjenicu da su ova dvojica
10 ljudi, Cvjetan i njegov kolega, bili očigledno podčinjeni MUP-u putem
11 specijalnih antiterorističkih jedinica i bili povezani sa Škorpionima. Zašto ste
12 Vi to shva... Kako to da ste Vi to shvatili tokom vikenda?

13 O: Pa, to je vrlo jednostavno. Čitao sam novine, imam ih u svojoj sobi.
14 Mogu da ih done...

15 P: Koji dokumenti?

16 O: Da... A nisam čitao nikakve dokumente.

17 P: Koje to novine ili dokumenti pokazuju da su Cvjetan i njegov kolega
18 bili pripadnici Škorpiona? Vidjeli smo iz ovih dokumenata da su bili pripadnici
19 rezervnog sastava specijalnih antiterorističkih jedinica, ali gdje stoji da su
20 oni bili Škorpioni?

21 O: Pa, to hoću upravo da Vam objasnim. Ja sam vrlo jasno rekao da sam iz
22 sredstava informisanja saznao da ovi ljudi imaju neku vezu sa Škorpionima. Ali
23 naravno, nisam objasnio i ostale stvari. Morate me pitati ili ću odgovarati
24 opširnije.

25 Dakle, samo sam došao do informacije da imaju vezu. O to... Ja tu
26 informaciju u ovom trenutku ne mogu ni da potvrdim ni da demantujem, ali i dalje
27 stojim pri...

28 P: Ja Vas moram navesti da nam pomognete koliko god možete. Idemo sada
29 logičnim redoslijedom. Znači, rekli ste da ste primili informaciju. Želio bih da

30

1 nam precizno kažete kako ste tu informaciju primili tokom vikenda? Tko Vam je
2 rekao da su ti ljudi bili pripadnici Škorpiona?

3 O: Mogu jedino da Vam donesem novine koje sam čitao. Reč je o *Vestima*,
4 *Novostima*, gde se sporadično spominje da su ova dva čoveka, protiv kojih je
5 podneta krivična prijava, pripadali Škorpionima. Ja tvrdim i dalje sve što sam
6 rekao. Dakle, ova dva čoveka su pripadala rezervnom sastavu specijalne
7 antiterorističke jedinice i nisu mogli pripadati nikakvoj paravojnoj grupi. Oni
8 su samo kao pojedinci pripadnici rezervnog sastava te jedinice. A moguće je...

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Generale, kojeg datuma su objavljeni
10 ti izvještaji koje ste pročitali? Kojeg dana su objavljene te novine?

11 SVEDOK: Te novine su od juče ili od prekjuče. Dakle, novine na srpskom
12 jeziku prenose određene komentare iz Srbije povodom događaja koji smo videli na
13 snimku i u vezi sa tim događajima dovode tu grupu u vezu sa ovim krivičnim delom
14 o kojem imamo predmet ovde u ovom tabulatoru.

15 G. NICE: [simultani prevod]

16 P: Ja u ovom trenutku nisam u stanju da bilo prihvatim bilo odbacim,
17 iako ću naravno to provjeriti, tvrdnju o tome da li su novine tokom ovog vikenda

18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pisale i o suđenju Cvjetanu i njegovom kolegi i da li su pokazale da se radi o
2 Škorpionima. Međutim, idemo sada da... pogledati dva kratka dokumenta, sačinjena
3 u vrijeme njihovog suđenja, a o njihovom suđenju.

4 Evo jedan članak iz *Vremena*, 25. decembar 2003. Imamo dva pasusa koji su
5 prevedeni.

6 Prvi pasus koji želim da pogledate nalazi se na strani 24, brojka je pri
7 dnu stranice. I tu stoji sljedeće: "Za zločin u ulici Rahmana Morine broj 7,
8 koji se dogodio 28. marta 1999., samo četiri dana nakon početka bombardiranja
9 NATO-a. Toga dana, grupa pripadnika specijalnih snaga, Škorpiona, sastavljenih
10 od veterana iz ratova u Bosni i Hrvatskoj, a u okviru specijalnih
11 antiterorističkih jedinica, upućena je prema gradu".

12 Zatim se u izvještaju dalje kaže: "Iako sud i dalje odlučuje o
13 konkretnim detaljima onoga što se dogodilo nakon što su Škorpioni ušli u
14 Podujevo, jasno je sledeće: komandir jedinice, Slobodan Medić Boca, otišao je na
15 jedan sastanak u gradu i naredio svojim vojnicima da čekaju u autobusima dok se
16 ne vrati. Vojnici ga nisu slušali. Izašli su iz autobusa u grupama i pošli u
17 okolne kuće, po svemu sudeći tražeći mjesto gdje bi odsjeli. Međutim, tokom toga
18 počeli su isto tako i pljačkati dućane, pretraživali građane koje... na koje su
19 naišli na ulicama i u njihovim kućama i uzimali njihovu imovinu. Nedugo nakon
20 što je jedan od Škorpiona ušao u kuću punu civila, u ulici Rahmana Morine,
21 začuli su se pucnjevi. U dvorištu kuće nađena je hrpa leševa. Odmah nakon tog
22 incidenta, stigao je komandir Boca i rekao: 'Ne mogu Vas ostaviti ni na

23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

ponedeljak, 06.06.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 minutu, ' i zatim se kaže nešto vulgarno, što je on rekao. "Naredio je
2 Škorpionima da uđu natrag u autobuse i jedna od jedinice... jedinica vratila se
3 u Srbiju."

4 PREVODILAC: Napomena prevodioca: ovo je bio prijevod engleskog
5 prijevoda, nemamo originalni tekst.

6 G. NICE: [simultani prevod]

7 P: Da li se ovo poklapa sa Vašim sjećanjem o tome što se dogodilo na
8 suđenju toj dvojici ljudi?

9 O: Nemam sećanja šta se dogodilo na suđenju ljudi. Neke od ovih
10 elemenata ili detalja mogu se pročitati u ovim novinama, a pošto se
11 interesujete, ja ću Vam obezbediti novine koje sam pročitao, pa ćete se uveriti
12 da je tačno šta Vam pričam. Dakle, nisam nikada do juče imao informaciju da se
13 tamo nalazi grupa Škorpioni. Nisam nikada do juče, prekjuče, imao bilo kakvo
14 saznanje da se tamo nalazi Boca, ali ovde želim da kažem, ako mi naravno
15 dozvolite, važne stvari, jer se brinem da odgovarajući kratko neću odgovoriti na
16 mnogo važne stvari.

17 Dakle, reč je o pripadnicima rezervnog sastava. Oni se u sastav policije
18 mogu uključivati kao pojedinci. Ja u ovom trenutku neću osporiti mogućnost da je
19 posle rata, 1996. godine, neko od pripadnika tih jedinica ušao u rezervni sastav
20 u zakonom utvrđenoj proceduri, ali tvrdim da u ovo vreme u okviru Ministarstva
21 nije mogla da se nalazi neka strana jedinica iz nekog prethodnog rata, kao
22 formacija. Neko od pripadnika različitih formacija mogao je da uđe u rezervni
23 sastav policije, odnosno svake jedinice. I to pitanje se rešava na taktičkom

24

25

26

27

28

29

30

1 nivou. O takvom pitanju ne odlučuje ni srednji, a pogotovu ne strategijski nivo.

2 Naravno u ovom trenutku, ponavljam, ja to ne mogu da potvrdim ni da
3 demantujem. Ovo su novinski natpisi. Nema razloga da sumnjam, ali sigurno
4 sumnjam da nisu na pravilan način interpretirane činjenice, mada se ovde jasno
5 vidi da je reč o rezervnom sastavu. A u rezervni sastav, ponavljam, ne može da
6 uđe jedinica. Može da uđe pojedinac koji ispunjava zakonom predviđene uslove.
7 Ako bi jedinica mogla da uđe, takav slučaj ja ne pamtim, a takav slučaj bi morao
8 da odluči ministar.

9 P: Mislim da Vas moram ponukati da završite. Dviije stvari proizlaze iz
10 ovoga, prije nego što idemo dalje. Otkrit ćemo da je otprilike dva, ili tri, ili
11 četiri, ili pet, ili šest policajaca MUP-a ukupno krivično gonjeno za bilo koje
12 djelo. Vi ste godine 1999. godine bili u velikom stupnju na jednom odgovornom
13 položaju za Kosovo i Vi ste još uvijek bili u MUP-u 2003. kad je održavano ovo
14 suđenje. Da li nam Vi sada kažete da se Vi ništa ne sjećate o tome, o suđenju
15 ljudima za koje se kaže da su bili podređeni specijalnim antiterorističkim
16 jedinicama, a koji su počinili te strašne zločine? Da li Vi stvarno kažete da se
17 tih zločina niste sjećali sve do ovog vikenda?

18 O: Apsolutno to ne kažem.

19 P: Dobro. Što ste onda radili između 1999. i 2003? Niste gledali

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 televiziju, niste čitali novine, niste razgovarali sa svojim kolegama? Kako ste
2 mogli živjeti u takvoj ignoranciji, gospodine Stevanoviću?

3 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Gospodine Nice, u transkriptu piše:
4 "Apsolutno to nije ono što sam rekao", pa sam ja malo zbunjen oko odgovora.

5 G. NICE: [simultani prevod]

6 P: Da li ste išta znali o ovom suđenju? Da li ste se sjetili ovog
7 suđenja prije nego što ste pročitali novine ovog vikenda?

8 O: Naravno da je meni poznato suđenje. Ja sam rekao da je suđenje u toku
9 u Srbiji na jednom od prethodnih dana. Mislim da sam to ponovio bal tri... bar
10 tri puta, ali Vi očito želite da sugerišete odgovor kako bi me zbunili. Dakle,
11 ponovio sam više puta da mi je događaj poznat od kada se desio, da mi je poznato
12 da su istog trenutka pripadnici grupe za koju se sumnjalo da su ovo delo
13 izvršili, vraćeni u Srbiju. Dakle, istog trenutka. Rekao sam, takođe, da je
14 istraga odmah započeta, vršena urgentno i hitno, da je podneta krivična prijava
15 nakon nekoliko dana, da su izvršiooci identifikovani nakon nekoliko dana, da su
16 uhapšeni u Novom Sadu. Gospodine tužioče, za mene, kao pomoćnika ministra, ta
17 pitanja su bila predmet interesovanja. Ja, kao pomoćnik ministra, ne mogu da se
18 bavim biografijama 25.000 policajaca i biografijama nekoliko hiljada pripadnika
19 rezervnog sastava. Dakle, ne znam njihove biografije, ali sve što stoji u
20 krivičnoj prijavi znam i pratio sam suđenje, ali tvrdim da nisam dovodio u vezu
21 optužene sa škorpionima. To jedino tvrdim, sve drugo sam rekao već najmanje dva
22 puta.

23 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Da li ja mogu da postavim pitanje,
24 gospodine Nice, a da time ne poremetim Vaše unakrsno ispitivanje?

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod] Ne, ne. Samo izvolite.

2 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Gospodine Stevanoviću, da li iz toga
3 slijedi da ste Vi smatrali da su ti oficiri, ti policajci koji su uhapšeni, bili
4 dio Sektora javne bezbjednosti MUP-a? Da li takođe iz toga slijedi da je Boca
5 tamo bio takođe ispred Sektora javne bezbjednosti MUP-a?

6 SVEDOK: To očigledno sledi, ako je tamo bio.

7 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] A da li onda takođe slijedi da je
8 Sektor javne bezbjednosti MUP-a bio odgovoran za ono što se čini da je bio
9 masakr u ulici Rahmana Morine?

10 SVEDOK: To nije sporno. Taj masakr izvršili su pripadnici Javne
11 bezbednosti MUP-a Srbije.

12 SUDIJA BONOMY: [simultani prevod] Hvala Vam.

13 G. NICE: [simultani prevod]

14 P: Mi smo ovdje u ovoj sudnici imali dokaze, tačnije iskaz od čovjeka po
15 imenu Milan Milanović ili Mrgud. Mislim da je sve to bilo na javnoj sjednici, a
16 ispraviti ćete me ako je dio bio na javnoj, u kojem nam je on rekao da se u
17 odgovoru na jedno pitanje, da se Medić suglasio da vojnici idu na Kosovo
18 početkom 1999. sa oko 150 ljudi iz Novog Sada. Da li se sjećate da se to desilo?

19 O: Apsolutno se ne sećam. Ne sećam se nikakvih razgovora sa tim dotičnim
20 gospodinom Medićem. Rekao sam kad sam ga video i kojim povodom. Nikada kasnije.
21 Niti znam gde je, niti imam bilo kakav kontakt, niti me interesuje, niti znam da

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 je bilo ko iz MUP-a imao kontakte sa njim.

2 P: A kako je onda moguće da Vi na Vašem vrlo visokom položaju i pristupu
3 informacijama na sastancima kojima ste prisustvovali, kako je moguće da je 150
4 ljudi koji su bili pod komandom Medića, a on je bio dobro poznat čovjek, kako su
5 oni mogli biti poslani na Kosovo, a da Vi to ne znate? Kako se tako nešto moglo
6 desiti?

7 O: Ako su zaista poslani 150 ljudi na Kosovo iz takve grupe, onda je
8 stvarno neverovatno da ja to ne znam. Ali budite sigurni da ja to ne znam. Prvo,
9 ne znam da li je poslato 150 ljudi. Ja samo znam ovo što piše u ovoj krivičnoj
10 prijavi i delimično ovo što ste pročitali. Ne znam jedino vezu izvršilaca tog
11 zločina sa grupom Škorpioni. To zaista ne znam.

12 P: Da li se sljeća... sjećate sljedećeg onda: nakon što je počinjen ovaj
13 strašni zločin, Medićeve grupa je povučena sa Kosova?

14 O: Ja dobro znam da je grupa rezervista specijalne antiterorističke
15 jedinice, za koju se sumnjalo u tom trenutku da je počinila ovaj zločin, istog
16 trenutka vraćena s Kosova, dakle, bukvalno istog trenutka, nakon najviše pola
17 sata, jer je to zaista bio težak zločin. I svi smo bili obavešteni o tome i bio
18 je jednodušan stav da oni na koje se sumnja da su učesnici moraju hitno da se
19 vrate, a istraga mora urgentno da se vodi. I tako je bilo. A to je za moj nivo
20 bilo najvažnije, da se spreči dalji zločin, da se počinioci identifikuju, da se
21 podnese krivična prijava, da se uhapsu i to je urađeno.

22 P: A da li mi onda možete objasniti, molim Vas, sljedeće: koju ulogu je
23 imao general Vlastimir Đorđević na Kosovu u periodu od marta do juna 1999?

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, general Đorđević je i u to vreme ostao na svojoj funkciji. Dakle,
2 on je bio načelnik Resora javne bezbednosti i on je imao nadležnost mirnodopsku,
3 dakle, klasičnu nadležnost mirnodopsku kao načelnik Resora javne bezbednosti,
4 dakle, prvi rukovodila...

5 P: U redu. Da li je on Vama bio podčinjen? Da li je on Vama bio
6 podčinjen, da li je bio paralelno u vlasti s Vama ili Vam je bio nadređen?

7 O: On meni nije bio podčinjen. A u to vreme, može se reći da mi nije bio
8 nadređen. Dakle, on je bio načelnik Resora javne bezbednosti, ja sam bio u
9 Resoru javne bezbednosti, ali obojica smo bili pomoćnici ministra. I tokom 1998.
10 i 1999. godine ja sam naređenja dobijao od ministra, a i on je dobijao naređenja
11 od ministra. Dakle, može se reći da smo u to vreme bili paralelno vezani za
12 ministra.

13 P: Da li ste Vi i Đorđević imali povjerenje jedan u drugog?

14 O: Pa, u principu jesmo.

15 P: Da li je on ikada krio neke stvari od Vas, general Đorđević?

16 O: Ja to ne znam da li je krio. Ja znam ono šta mi je rekao, a ne znam
17 da li postoji nešto što je od mene krio. Uvek verovatno postoji nešto što se
18 nikome ne kaže.

19 P: Jer Vi biste morali da znate, zar ne?

20 O: Šta bih morao da znam, izvinite?

21 P: Pa, ne bi bilo razloga da Đorđević krije od Vas svoj pristup
22 pojačanju na Kosovu ili odluku da se raspoređuju snage pojačanje na Kosovu, zar
23 ne?

24 O: Ja mislim da nije ni krio. Dakle, snage pojačanja na Kosovu su bile
25
26
27
28
29
30

1 regularna stvar. Ne mogu da tvrdim da sam sve znao, ali pojačanje snaga na
2 Kosovu sam, u principu, znao i povlačenje.

3 P: A možete li onda da mi pomognete kod sljedećeg? Taj isti svjedok nam
4 je rekao da nekoliko nedjelja nakon što su Škorpioni povučeni, Đorđević ih je
5 vratio. Šta kažete na to? To može vidjeti u transkriptu na stranici 27830.

6 O: To mi uopšte nije poznato. Meni je dobro poznato da je na Kosovu u to
7 vreme boravilo više policijskih jedinica, dakle skoro sve posebne jedinice,
8 specijalna antiteroristička jedinica i SAJ. Dakle, ako je neko od pripadnika
9 rezervnog sastava specijalne antiterorističke jedinice vraćen na Kosovo, to nije
10 ništa neuobičajeno. Ali nemam nikakvo saznanje o tome da je grupa Škorpioni
11 vraćena na Kosovo, jer ponavljam, ako je u specijalnoj jedinici, kao pripadnik
12 rezervnog sastava bio neko od, da tako kažem, Škorpiona iz Republike Srpske
13 Krajine, onda je to moglo biti samo ako je nakon rata, u zakonskoj proceduri,
14 kao pojedinac uključen u rezervni sastav specijalne jedinice, a niko nije mogao
15 doneti odluku da se uku... uključi jedna formacija u sa... u rezervni sastav.
16 Rezervni sastav je zbir pojedinaca, a ne zbir formacija. I ako bi bila neka
17 formacija, takva odluka ne bi mogla da se donese na nižem nivou od nivoa
18 ministra, a meni nije poznata nijedna slična odluka.

19 G. NICE: [simultani prevod] Molim da pređemo na privatnu sjednicu na par
20 minuta.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Privatna sjednica.

22 [Poluzatvorena sednica]

23 (redigovano)

24 (redigovano)

25

26

27

28

29

1 (redigovano)
2 (redigovano)
3 (redigovano)
4 (redigovano)
5 (redigovano)
6 (redigovano)
7 (redigovano)
8 (redigovano)
9 (redigovano)
10 (redigovano)
11 (redigovano)
12 (redigovano)
13 (redigovano)
14 (redigovano)
15 (redigovano)
16 (redigovano)
17 (redigovano)
18 (redigovano)
19 (redigovano)
20 (redigovano)
21 (redigovano)
22 (redigovano)
23 (redigovano)

[Otvorena sednica]

25 G. NICE: [simultani prevod]

26 P: Molim da sada pogledamo posljednju stvar, a to je isti taj članak

27

28

29

30

31

ponedeljak, 06.06.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 koji se detaljno bavi suđenjem Cvjetanu, stranica 25 za Vas, "Čuvari nafte",
2 gdje Medić iznosi priču. Da vidimo da li će Vam to pomoći na bilo koji način da
3 se sjetite:

4 "Slobodan Medić Boca, komandant Škorpiona, je govorio na sudu o
5 istorijatu njegove jedinice, ali njegove izjave o toj temi ponekad su bile nešto
6 drugačije. Tokom njegovog pojavljivanja na sudu 28. marta 2003., on je izjavio
7 da su jedinice Škorpioni osnovane 1991. kao dio jugoslovenske vojske, kao
8 redovne jedinice. Djelovali su regionu Bosne i Hrvatske. Nakon kraja ratnih
9 operacija u Bosni i Hrvatskoj, oni su prebačeni u Srbiju i ljudi su oslobođeni
10 dužnosti. Jezgro jedinice je zadržano u skladu sa pravilima i propisima i u
11 skladu sa uputstvima koje je on primio, kako bi se obezbjedilo da ljudi mogu
12 imati normalan život." Nekoliko mjeseci kasnije, u decembru, 5. decembra,
13 komandant Boca odgovorio na isti način na... na isto pitanje na sljedeći način:
14 "Jedinice Škorpion su stvorene u maju 1992., kako bi se zaštitila 'Naftna
15 industrija Krajine' i ostali su u tom svojstvu od 1992. do 1996. Posle toga,
16 zato što sam ja tražio da moje jedinice bude dio MUP-a Srbije, Škorpioni su
17 postali dio rezervnog sastava specijalnih antiterorističkih jedinica MUP-a
18 Srbije. Uzgred, opšte je poznato da su naftni izvori u Istočnoj Slavoniji bili
19 prilično profitabilan izvor prihoda za predsjednika RSA /?RSK/, Gorana Hadžića i
20 preminulog Arkana."

21 GĐA PREVODILAC: Prevodioci napomen... napominju da nemaju tekst.

22 G. NICE: [simultani prevod]

23 P: Gospodine Stevanoviću, da li nam možete pomoći u vezi sa bilo kojim
24 dijelom ovoga što je Medić rekao? Da li je riječ o istinitom iskazu ili lažnom?
25 I prije svega, o tome što je rekao da su oni bili dio redovne vojske? Da li
26 su... da li se Vi se sjećate da su oni bili dio redovne vojske?

27 O: Ja samo mogu da ponovim ono što sam već rekao. Dakle, sve što znam o
28
29
30

1 njima, znam iz činjenice da sam 1995. godine, u drugoj polovini 1995. godine,
2 boravio u Istočnoj Slavoniji, da sam čoveka slučajno sreo dva, možda tri puta, i
3 da sam tada bio uverenja da oni pripadaju vojsci Republike Srpske Krajine ili
4 eventualno policiji. Ništa od ovoga drugog meni nije poznato. Dakle, nije mi
5 poznato uopšte kada je osnovan, čime se bavio. Nije mi poznato šta se desilo
6 nakon... nakon povlačenja policije Srbije iz Istočne Slavonije. Nije mi poznato
7 da je on tražio da pređe u rezervni sastav MUP-a Srbije. Nije mi poznato da li
8 je neko od njih prešao, a neverovatnim mi se čini činjenica da je mogao da pređe
9 kao jedinica, kao formacija. To prosto nije propisano zakonom i takva odluka...
10 takvu odluku nije mogao da donese ni načelnik resora. A da je doneo ministar
11 mislim da bi trebao da znam. Ne mogu da isključim, naravno, pravo ministra da on
12 obavesti nekoga o onome što odluči, ali ja bi trebalo da znam za takvu odluku, a
13 ja ne znam. Jer takva odluka ne bi bila u skladu sa zakonom.

14 U skladu sa zakonom je da pojedinac koji ispunjava uslove za rezervni
15 sastav bude primljen u rezervni sastav, a to se radi na taktičkom nivou, odnosno
16 na nivou svake jedinice. Za prijem pojedinca ne treba odluka na visokom nivou.

17 P: I moja posljednja sugestija Vama u vezi sa Škorpionima i Slobodanom
18 Medićem u ovoj fazi je da, gospodine Stevanoviću, Vi st... niste bili iskreni
19 pred ovim Sudom od prvog trenutka kada sam pomenuo /?Škorpione/ i Medića i bili
20 ste prisiljeni da učinite takve koncesije, ustupke, kao što ste uradili, kada
21 je... su dokazi postali neosporni. Je li to tačno?

22 O: To nije tačno, gospodine tužioče. Vi mene zaista dovodite u... u vezu
23 sa svim stvarima lošim koje su se desile na prostorima bivše Jugoslavije. Ja

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

ponedeljak, 06.06.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 stvarno očekujem da... da me malo poštedite takvih kvalifikacija. Ja Vam tvrdim
2 da sa Škorpionima nemam nikakve veze i to će, siguran sam, vremenom biti jasno,
3 a ja sam tu, pa ćemo moći ponovo da se suočimo.

4 Ja razumem Vašu potrebu da me kompromitujete, ja sam razumeo i stav Suda
5 da to imate pravo, ali ja bih Vas stva...stvarno zamolio da me ne dovodite u
6 vezu sa svim ružnim i teškim stvarima koje su se desile u bivšoj Jugoslaviji.

7 P: Moram preći na jednu drugu temu. Teme nisu u nekom konkretnom
8 redoslijedu, ali morao sam da ih uzmem u ovom redoslijedu iz različitih razloga,
9 tako da ćemo se sada vratiti na Račak /Rečak/.

10 G. NICE: [simultani prevod] Molim poslužitelja da stavi plan na zid iza
11 svjedoka. Biće nam potreban pano. A mi ćemo se sada vratiti na Račak.

12 P: Vi ste nam prošle sedmice objasnili da Vi u suštini nemate detaljnih
13 saznanja o Račku. Da li se sjećate toga?

14 O: Pa, ja sam objasnio da nisam bio na licu mesta. Zaista nikada nisam
15 bio u Račku. Objasnio sam činjenicu da u vreme događaja nisam bio na Kosovu, već
16 u Beogradu, i objasnio sam da uglavnom saznanja imam iz službene dokumentacije i
17 iz informisanja Ministarstva od strane Štaba i SUP-a u Uroševcu /Ferizaj/.

18 P: U redu. Čak i na osnovu toga što ste pročitali materijal, imali ste
19 ograničena saznanja o onome što se desilo u Račku, ako sam ja to dobro shvatio.
20 Je li tačno?

21 O: Pa, tačno je da nisam imao apsolutno potpuna saznanja, jer bih imao
22 sigurno više saznanja da sam bio na licu mesta. Ali predmet o Račku sam pročitao
23 i sa većinom dokumenata sam imao kontakt.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: I Vi ste shvatili da, kada je riječ o onima što su umrli, da je... da
2 su oni napadnuti kao grupa, da su poraženi kao grupa, da je njima uzeto oružje i
3 da su oni poginuli. Da li sam u pravu kada kažem da ste Vi to tako shvatili?

4 O: Ja, prvo, nisam shvatio da su napadnuti. O tome sam više puta
5 pokušavao da objasnim moje shvatanje. Dakle, policija je bila napadnuta iz Račka
6 kada je pokušala da obavi legitiman posao i da postigne legitiman cilj. Zbog
7 napada iz Račka došlo je do oružanog sukoba, odnosno do borbe. I sva moja
8 shvatanja i sva moja saznanja govore o tome da su lica poginula usled zakonite
9 upotrebe vatrenog oružja od strane policije.

10 P: Pošto niste bili u mogućnosti da nam pomognete sa planom, ja Vam sada
11 pokaz... pokazujem područje koje je obilježeno. Vi uzmite nešto vremena da se
12 upoznate s tim snimkom. Nemojte se brinuti zbog toga što piše na engleskom. Ako
13 bude bilo potrebno, mi ćemo to prevesti. Da li je Vama uopšte poznato gdje su
14 nađena tijela poginulih, gospodine Stevanović? Najveći dio leševa, gdje je
15 nađen?

16 O: Ja ne znam tačno gde su sve nađena tela, ali sećam se prizora iz
17 džamije gde su sakupljena tela i gde je, ako se dobro sećam, obavljen deo
18 spoljnog pregleda, a možda i deo obdukcije, nisam siguran. Ali ne znam gde su
19 pre toga tela se nalazila.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Ako pogledate kartu koja je pred Vama, broj 5, koju tu možete
2 vidjeti, pokazuje jednu jarugu u kojoj je nađen veliki broj leševa, 20. Da li
3 Vam je poznato da je nađeno 20 ili približno toliko leševa u toj jaruzi i da li
4 ste čitali o tome?

5 O: Da, sećam se nekih snimaka vezanih za tu jarugu.

6 P: Ovdje su dvije fotografije koje bih Vas molio da pogledate. Staviti
7 ćemo ih na grafoskop.

8 G. NICE: [simultani prevod] Molim ove dvije fotografije na grafoskop. To
9 je iz dokaznog predmeta 156, tabulator 5.

10 P: Sada ćete prvo vidjeti prvu fotografiju na grafoskopu. Pogledajte to.
11 Tu se vidi jedan leš, pronađen u ovoj jaruzi, a druga fotografija pokazuje glavu
12 na tom tijelu i vidi se rana od metka na vratu. Da li Vi kao iskusan policajac
13 znate, da li imate iskustva da nam kažete šta pokazuje... na šta ukazuje ova
14 vrsta rane?

15 O: Pa, mogu da kažem svoje mišljenje, naravno, ali uz značajnu napomenu
16 da ja nisam ekspert sudske medicine i da nisam po opredeljenju užem
17 kriminalistički policajac, nego policajac opšteg... opšteg karaktera.

18 Ono što ja vidim kao običan, da tako uslovno kažem, policajac jeste da
19 je ovde reč o ustrelnoj ili prostrelnoj rani i sve šta znam o takvim tragovima,
20 znam iz kriminalistike koju sam učio još u srednjoj školi. Ali ne mogu da se
21 izjasnim detaljnije šta to znači.

22 P: U redu. Da se sada vratimo na kartu. Postavit ću Vam samo nekoliko
23
24
25
26
27
28
29
30

1 pitanja, da vidim da li nam možete pomoći oko toga. Pogledajte ponovo kartu.
2 Vidjet ćete da oko broja 5 ima nekoliko, ustvari mnogo drugih mjesta koja su
3 obilježena brojevima 4, 3, 2, 1. I Vi ćete znati na osnovu poznavanja ovog
4 područja da je prilična udaljenost između brojeva 4 i 5 ili 3 i 5. Ovdje nije
5 riječ o nekoliko metara, ovdje je riječ o značajnoj udaljenosti. Potražite,
6 molim Vas, broj 3 i 3,7... 3/7, kako biste mogli da shvatite ovaj dokaz prije
7 nego što Vam postavim pitanje.

8 A prije toga, molim poslužitelja da stavi na grafoskop dokument, i to
9 naslovnu stranicu dokumenta 3/7. Riječ je o pravcu u kom su prebacivane žrtve...
10 u kome pu... iša... su išle žrtve i svjedok ukazuje na područje gdje su ubijeni
11 otac i kćerka.

12 Pogledajte sada prvu fotografiju. Ona pokazuje sina koji je preživio,
13 koji je bio ranjen i koji pokazuje na područje gdje su ubijeni njegov otac i
14 sestra.

15 Molim Vas sljedeću fotografiju. Ponovo snimak istog.

16 Ako pogledate to mjesto na 3/5, upravo poka... pokazivačem to
17 pokazujete, pomozite nam kod sljedećeg: iz sveg materijala koji je optuženi
18 želio da Vi ponudite kao dokaze, pa prema tome pretpostavljam da su Vam ti
19 materijali poznati, da li u cijelom tom materijalu postoji ijedan dokument koji
20 bi pokazao da su taj... da su od tog čovjeka i te žene... i te kćerke koji su tu
21 poginuli, uzeta... da je uzeto oružje sa tog mjesta?

22 O: Naravno da ne mogu da odgovorim na to pitanje, jer nemam nikakva
23 saznanja o tome.

24 P: Žao mi je, gospodine Stevanović. Ja se opirem Vašem pozivu da Sud
25
26
27
28
29
30

1 prihvati 140 i te... 140 dokumenata koji se bave analizom incidenta u Račku.
2 Moja pretraga je našla materijal koji na bilo koji način ne pokazuje da je uzeto
3 oružje sa lokacije obilježene brojem 5.

4 Ovdje imamo mjesto na kom su ubijeni čovjek i njegova kćerka i sin
5 povrijeđen. To je Vaš materijal. Nije moj materijal. Vi ste to donijeli. Da li
6 ima igdje materijala koji bi pokazao da je na tim udaljenim mjestima gdje su ti
7 ljudi poginuli od njih uzeto oružje? Molim Vas pomozite nam oko toga.

8 O: Pa, ja mogu da Vam pomognem u smislu da je sasvim sigurno u selu
9 Račak došlo do borbe. To je nesporno. Naravno, povod za borbu je napad iz Račka
10 na policijsku jedinicu koja je imala za cilj da pronađe i uhapsi teroriste.

11 Ja ne mogu da svedočim oko činjenica takvog detaljisanja koje bi
12 uključile i okolnosti pod kojima je neka konkretna osoba poginula i da li je ta
13 konkretna osoba imala ili ne oružje. Poznato Vam je, i meni je naravno poznato,
14 da je u vezi sa istražnim i drugim radnjama koje je trebalo obaviti nakon samog
15 događaja, bilo dosta problema. Meni je poznato da su tela pomerana, da jedinica
16 nije ostala preko noći da obezbedi lice mesta zbog opasnosti da bude napadnuta,
17 tako da stvarno nisam svedok koji može da govori o tako sitnim, a naravno važnim
18 detaljima, koje ste... na kojima ste Vi insistirali u poslednjem pitanju. To je
19 stvar detaljne i dugotrajne istrage.

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Gospodine Stevanoviću, kadgod ste to mogli, kada ste odgovarali na
2 pitanja optuženog, zapitani o bilo kom lokalitetu zločina, Vi ste dali odgovore
3 koji njega i srpsku stranu oslobađaju od krivice. Vi ste to učinili na osnovu
4 dokumenata za koje kažete da ste ih temeljito pregledali. I ja sada želim da od
5 Vas također dobijem detaljnu pomoć u vezi s time. Ako nam Vi ne možete pomoći u
6 vezi s time u ime optuženog, onda ne znam tko može.

7 Pogledajte, molim Vas, ove dokumente. Pogledajte sada na karti lokalitet
8 zločina broj 4 i scenu broj 9, 4/9.

9 O: Pa pretpostavljam, gospodine tužioče, da je ovo pitanje slične
10 konstrukcije kao i prethodna. Dakle, ako ću odgovarati... ako treba da odgovorim
11 na pitanje šta se desilo u nekom trenutku na nekom konkretnom mestu, onda je to
12 za mene pitanje na koje...

13 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Sačekajte pitanje.

14 G. NICE: [simultani prevod]

15 P: Molim sudskog poslužitelja da sada na grafoskopu, nakon što ste
16 vidjeli gdje se nalazi mjesto zločina 4/9 pogledate fotografije, prvo naslovna
17 strana. Da, molim Vas da ostavite naslovnu stranu. Dakle, lokalitet 4, scena 9,
18 fotografije koje pokazuju smjer i mjesto gdje je pronađeno... gdje su pronađena
19 tri leša: jedan 21 godina, 14 godina i 54 godine.

20 Sljedeća fotografija, molim. Ovdje opet vidimo kartu, gledano iz zraka.
21 Vidimo namjeravanu rutu bijega.

22 Sljedeću fotografiju, molim. Ovdje vidimo tri preminula koji su očito
23 premješteni sa mjesta gdje su poginuli u unutrašnjost obližnje kuće. Ovo je,

24

25

26

27

28

29

30

1 dakle, taj četrnaestogodišnji dječak i druge dvije osobe.

2 Posljednja fotografija, molim. Ovo je otac koji, kao što vidite, sa
3 sobom ima i njegov štap koji mu pomaže u hodanju.

4 Dva pitanja u vezi s ovim lokalitetom. Vi ste ovamo donijeli dokaze o
5 ovom lokalitetu. Prvo, opet isto pitanje, možete li me uputiti na bilo koje
6 mjesto u materijalima koje ste Vi donijeli, na bilo koji dokument koji pokazuje
7 da su otprilike na ovom mjestu 4/9 pronađeno oružje, mjestu na kojem su ovo
8 troje ljudi izgubili živote?

9 O: Ja mislim da u predmetima koji su u ovim tabulatorima ne postoji
10 dokument koji bi pokazao da je oružje nađeno kod konkretnih osoba. Koliko se ja
11 sećam iz onoga što sam propratio, oružje je u momentu vršenja uviđaja pronađeno
12 na jednom ili na nekoliko mesta zbog činjenice da je policija napustila lice
13 mesta.

14 Dakle, ja sam doneo dokumentaciju kakva je mogla da se napravi u
15 trenutku kada je pravljena, a ona je pravljena izvesno vreme nakon događaja i
16 izvesno vreme nakon što je situacija na licu mesta bila promenjena. A sve moje
17 informacije ukazuju da situaciju na licu mesta nije promenila policija, već
18 meštani i teroristi, zavisno od toga šta bi se pokazalo tačnim.

19 P: Sve Vaše informacije ukazuju na to? Pa recite nam onda koje su to
20 informacije. Koje su to informacije koje ukazuju na to da su seljani promijenili
21 stvari na licu mjesta? Ako želite to reći, dokažite.

22 O: Ja to samo znam iz informacija, iz dokumenata koje sam pročitao i iz
23 informacija usmenih koje sam imao od ljudi koji su bili nadležni za taj sektor.
24 Mislim da dokumenti takođe pokazuju tu činjenicu, dakle, policija... Lice mesta

25

26

27

28

29

30

1 najmanje jednu noć nije bilo pod kontrolom policije. To su moja saznanja.

2 P: Apsolutno tačno. Potpuno ste u pravu. No prije nego što nešto tako
3 kažete o porodici poginulih, želio bih prvo da mi poduprete dokazima Vašu
4 tvrdnju da situaciju na licu mjesta nije promijenila policija nego seljani ili
5 teroristi. Dokažite mi to.

6 O: Pa, ja naravno mogu da Vam dokažem svoja saznanja o tome koja imam iz
7 dokumenata koji se nalaze ovde. Ja, ponavljam, nisam bio očevidac događaja da
8 bih mogao da Vam kažem da je situacija promjenjena od strane policije ili od
9 strane drugih osoba.

10 P: Gospodine Stevanović, nemojte se usprezati. Recite nam sve što su Vam
11 rekli lokalni ljudi. Pokažite nam bilo koji dokument koji bi pokazivao to da su
12 scenu zločina kontaminirali pripadnici porodice poginulih ili teroristi.

13 O: Ja imam saznanja, gospodine tužioče, da su u jednom od nastavaka
14 uviđaja leševi pronađeni u džamiji. Ja stvarno ne mogu da zamislim logičnu
15 varijantu po kojoj bi policija sakupila leševe i odnela ih u džamiju, u vreme
16 kada je postojala opasnost od daljih sukoba i kada se policija povukla sa tog
17 sektora.

18 P: Dobro. I tu ste potpuno u pravu. Svi se u vezi s time slažemo: ta
19 tijela su tamo odnesena. Međutim, Vi niste to ranije rekli. Vi ste rekli da su
20 tijela na neki način krivo prikazana na mjestima na kojima su pronađena. Ja bih
21 želio da to poduprete.

22 O: Ne, molim Vas, ja to uopšte nisam rekao. Ja sam rekao opštu

23

24

25

26

27

28

29

30

1 konstataciju da je od prestanka borbe do dolaska policijskih istražnih organa na
2 lice mesta, situacija na licu mesta promenjena.

3 P: Pogledajte, molim Vas, opet kartu. Pogledajte lokalitet 2/2. Svi to
4 možemo vidjeti. Molim tehničku kabinu da nam ponovo pokaže kartu.

5 Dakle, lokalitet 2, scena 2. Dakle, Na prilično je velikoj udaljenosti
6 od lokaliteta 5, odnosno jaruge.

7 A sada, molim na grafoskopu prvo naslovnu stranu dokumenata. Dakle 2/2,
8 fotografija koja pokazuje smjer iz sela i mjesto gdje su pronađena tri muškarca
9 u dobi 60, 62 i 58 godina. Sada da pogledamo prvu fotografiju.

10 Ova tri brata koje vidite ovdje kako leže na zemlji u blizini njihove
11 kuće, mislim, ali nisam siguran u to, u vezi s njima ponovo isto pitanje:
12 postoje li u Vašim dokumentima bilo kakvi materijali koji pokazuju tko, kada i
13 kako je oduzeo od njih oružje?

14 O: Sasvim sigurno ne postoji činjenica ko je i kako oduzeo oružje od
15 konkretnog pojedinca, ako se dobro sećam. Ali bih Vas zamolio da mi kažete čije
16 su ovo fotografije? Jesu li to fotografije policije ili nečije? Jer ne sećam se
17 da sam video ovakvu fotografiju.

18 P: Ove fotografije je snimio OEBS. To je bilo prvi puta kad su
19 međunarodni promatrači tamo stigli. Fotografije su donijeli svjedoci koji su se
20 pojavili pred ovim Sudom.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, gospodine Miloševiću.

22 OPTUŽENI: Pa evo, sad je na... napokon gospodin Nice objasnio svedoku o

23
24
25
26
27
28
29
30

1 kakvim se dokaznim predmetima radi. On dovodi u pitanje dokazne predmete koji
2 su, kao što znate, vrlo obimni, koji se odnose na Račak o kome je svedočio
3 general Stevanović. Ali onda, dovodeći to u pitanje, ne pokazuje mu dokazne
4 predmete koji su bili vezani za njegovo svedočenje, nego mu pokazuje svoje
5 dokazne predmete o kojima general Stevanović ne svedoči. Mislim da to nije način
6 da se u unakrsnom ispitivanju dovodi u pitanje nešto o čemu je svedok govorio.
7 Svedok uopšte nije govorio o dokaznim predmetima gospodina Nicea, nego o
8 dokaznim predmetima koje ima na raspolaganju policija. I on traži od njega da
9 objasni njegove dokazne predmete. Otkud može general Stevanović da objašnjava
10 dokazne predmete gospodina Nicea?

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Miloševiću, tužilac ima
12 pravo da u unakrsnom ispitivanju svjedoku pokaže neki dokazni predmet, bez
13 obzira na to što taj dokazni predmet nije bio korišten prilikom glavnog
14 ispitivanja. Ukoliko postoji problem sa autentičnošću, to je onda nešto što može
15 pokrenuti bilo sam svjedok bilo Vi. Izvolite nastaviti, gospodine Nice.

16 G. NICE: [simultani prevod]

17 P: Gospodine Stevanoviću, čuli ste ovo što je rekao optuženi. A čuli ste
18 i mene kako Vas pet-šest puta u posljednjih 10-15 minuta molim da nam pokažete
19 bilo koji dokumenat, u hrpi dokumenata koje optuženi želi putem Vas uvrstiti u
20 spis, u kojem se govori o ovome o čemu ja govorim. Postoje li bilo kakvi
21 dokumenti u dokaznim predmetima koje optuženi želi uvrstiti putem Vas u spis,
22 koji govore o pitanjima o kojima ja govorim?

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 O: Pa, ja sam zaista pogledao sve dokumente koji su svrstani u nekoliko
2 tabulatora, a vezani su za Račak. To su dokumenti koje je policija i nadležni
3 istražni sudija... koje su pripremili i koje sam ja imao priliku da vidim. Ja
4 nisam imao priliku da vidim fotografije koje je sačinio neko drugi. Moguće da
5 sam ih video na televiziji ne znajući čije su.

6 I naravno, po onome što ja znam i što postoji u Ministarstvu unutrašnjih
7 poslova, ja sam rekao i doneo, odnosno nalazi se u dokumentima, odnosno u
8 bajnderima niz dokumenata o tome šta sam ja rekao.

9 O detaljima samog događaja, ponavljam ponovo i o mik... događajima na
10 mikrolokacijama, ja stvarno ne znam detalje.

11 P: Sjećate se da Vam je, čini mi se, sudac Bonomy postavljao pitanja u
12 vezi sa Račkom i da Vas je pitao: "Postoji li izjava čovjeka koji je zapovijedao
13 operacijom?" Slično pitanje postavio sam Vam ja... i ja. Jasno Vam je stavljeno
14 do znanja da ste ovdje Vi onaj policajac koji pokriva sve lokalitete zločina. Ja
15 ovdje nemam koga drugog to pitati, nego samo Vas. Zato Vam ja ta pitanja
16 postavljam. Da li to shvaćate?

17 Dobro. Molim sudskog poslužitelja da stavi sljedeću fotografiju.

18 O: Ja bih da odgovorim, naravno. Ja sam mogao da odgovaram na pitanja o
19 kojima imam saznanje. Na žalost, Vi me u pravilu... Vi mi u pravilu postavljate
20 pitanja o kojim imam manje saznanja, ali to je prosto tako.

21 Da ste me pitali o detaljima o kojima imam saznanja, svakako da bi moji
22 odgovori pretežno bili pozitivni. Obzirom da je Vaš zbir pitanja takav, da me u

23
24
25
26
27
28
29
30

1 principu pitate o mikrodetaljima koji, ponavljam, jesu jako važni, onda je
2 normalno da Vam odgovaram, u principu, negativno, jer nisam očevidac samog
3 događaja, niti sam bio na licu mesta.

4 P: Ja Vam moram postaviti još nekoliko pitanja, a onda idemo dalje.
5 Pogledajte ovu fotografiju. Na njoj se nalaze plave i bijele oznake. Bijele
6 oznake pokazuju mjesta gdje su pronađeni leševi. Plave oznake pokazuju mjesta
7 gdje su pronađeni meci. Vidite li to?

8 Možda će netko reći, ja ne znam da li Vi to kažete, da su leševi na neki
9 način bili ponovo razmješteni na raznim lokalitetima oko Račka, nakon što su
10 izgubili život negdje drugdje, pa Vas ja zato pitam: postoji li bilo koji
11 dokument ili bilo kakva informacija ili bilo kakva glasina koju ste čuli od
12 seljana, što god hoćete, gospodine Stevanoviću, što bi moglo objasniti kako to
13 da su ova trojica ljudi, 58, 60, 62 godine, ležali na ovom mjestu, da su se iza
14 njih nalazili meci i da nema nikakvih dokaza da su sa ta tri leša... da je sa ta
15 tri leša uzeto neko oružje? Možete li to nekako objasniti?

16 O: Pa, na žalost, odgovor je sličan mojim prethodnim odgovorima. Prvo,
17 ne znam da li je nađeno oružje ili nije nađeno oružje kod konkretna tri stradala
18 lica.

19 Drugo, ne znam da li su u vezi sa konkretnom mikrolokacijom pomerani ili
20 nisu. Znam, u opštem smislu, da je sa početkom uviđaja situacija na terenu bila
21 promenjena u velikoj meri, jer se većina stradalih našla u džamiji u centru sela
22 ili ne znam već gde se džamija nalazi.

23 P: Posljednje pitanje ove vrste. Molim sudskog poslužitelja da uzme
24
25
26
27
28
29
30

1 dokument. 156, tabulator 12. Stavite to, molim Vas, na grafoskop.

2 Vraćamo se, gospodine Stevanoviću, ponovo na jarugu gdje je pronađena
3 veća grupa ljudi. Eksperti Evropske unije koji su posjetili lice mjesta - ovdje,
4 na žalost, baš ne vidimo najbolje boje, barem ne na mom ekranu - dakle, eksperti
5 Evropske unije su pronašli metke i čahure u toj jaruzi. Crne oznake pokazuju
6 mjesta gdje su pronađeni leševi. Da li me pratite?

7 O: Da.

8 P: Plave oznake, koje su gotovo sve u jaruzi, pokazuju mjesta gdje su
9 pronađeni meci, a crvene oznake pokazuju mjesta gdje su pronađene čahure.

10 Vi imate mnogo iskustva sa Kosova. Vi ste bili na čelu posebnih jedinica
11 u Hrvatskoj, Vi ste bili policajac na visokom položaju na granici sa Bosnom, vi
12 imate mnoga iskustva iz ovih ratova. Da li ovakva distribucija čahura, metaka i
13 leševa sugerira mjesto pogubljenja?

14 OPTUŽENI: Gospodine Robinson.

15 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, gospodine Miloševiću.

16 OPTUŽENI: Gospodin Nice je takvo pitanje postavio profesoru Dobričaninu
17 koji je sudsko-medicinski ekspert i dobio odgovor da je to nemoguće zbog pravaca
18 zrna. Mislim da nema smisla generalu Stevanoviću postaviti...

19 SUDIJA BONOMOY: [simultani prevod] Ovo je sasvim neprilična intervencija.

20 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Ukoliko svjedok ne može odgovoriti
21 na pitanje, on to može reći.

22 Gospodine, jeste li Vi u stanju odgovoriti na pitanje?

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SVEDOK: Pa, ja stvarno nisam ni sudsko-medicinski ekspert, ni balistički
2 ekspert. Nisam imao, kako gospodin tužilac kaže, iskustva iz borbi. Ja nisam
3 učestvovao ni u jednoj borbi i nisam analizirô, ni u jednom slučaju, tragove
4 projektila, mesta zrna, mesta čaura, mesta poginulih. O tome mogu da pričam samo
5 kao, ajde da tako kažem, nešto bolji poznavalac od najobičnijeg čoveka, jer sam
6 ipak završio Vojnu akademiju. Ali nikako ne bih mogao da dam validan odgovor u
7 vezi sa ovakvim pitanjem i u vezi sa ovakvom s... skicom.

8 G. NICE: [simultani prevod]

9 P: Posljednje pitanje u vezi s ovim dokumentom: ako su muškarci u jaruzi
10 poginuli na mjestu na kojem su pali i ukoliko su oni uzvraćali vatru, onda bismo
11 očekivali da čahure njihovih pušaka pronađemo tamo gdje su oni pali. Postoji li
12 bilo koji dokument u materijalima koje ste Vi ovamo donijeli koji objašnjava
13 zašto takve čahure nisu pronađene?

14 O: Pa, sa prvom konstatacijom, u principu, mogu da se složim. Ali
15 ponavljam, policija nije izvršila uviđaj neposredno nakon događaja i u momentu
16 kada su se stradala lica nalazila na mestu na kojem su stradala. Vi ste
17 očigledno uložili dosta napora da ovo uradite i da imate svoju predstavu o tome.
18 Ja prvi put vidim ovu sliku. Da bih odgovorio na bilo koji način, morao bih jako
19 dugo da razmišljam, da se konsultujem i tako dalje.

20 Jer sve se... puno toga na licu mesta se moglo desiti samo za sat
21 vremena nakon promene situacije, a da ne govorimo šta se sve moglo desiti nakon
22 godinu dana ili više od samog događaja. U kriminalistici se zna, to je aksiom:
23 ne sme se ništa menjati na licu mesta, kako bi istraga mogla da otpočne na
24
25
26
27
28
29
30

1 stabilnoj osnovi. Ovde se, na žalost, desilo to što se desilo.

2 P: Vi nikada niste razmotrili sudsko-medicinske dokaze, fotografske
3 dokaze i sve druge materijale koji stoje na raspolaganju ovom Sudu, zar ne?

4 O: Razmotrio sam. Ostvario sam uvid u ono što postoji u tabulatorima
5 koji se nalaze ovde pored mene. A ostale dokaze koje Vi imate, nisam video, osim
6 onih koje ste mi pokazali u toku suđenja.

7 P: Kad je riječ o identitetu žrtava, što nam možete reći u vezi s time?
8 Kakva vrsta žrtava je to bila?

9 O: Pa, koliko se ja dobro sećam, naj... velika većina žrtava su bili
10 muškarci. Ne sećam se, sem jedne žene i možda jednog deteta, da je bilo više od
11 tog broja takve kategorije lica. A bilo je lica različitih godina starosti,
12 odnosno različite starosne strukture.

13 P: Kad je riječ o tvrdnji da su žrtve bili civili ili pripadnici OVK
14 /UÇK/ ili pripadnici OVK koji su se borili, što nam Vi možete reći u vezi s
15 time?

16 O: Sva moja saznanja ukazuju na to da je reč o licima koja su se borila.
17 Naravno, u borbi su mogući...

18 P: Detalje. Dajte nam, molim Vas, detalje o tome?

19 O: Detalje nemam. Detalje zaista nemam.

20 P: Pa, ako onda želite takve stvari reći, objasnite nam zašto. Zašto Vi
21 kažete da su oni bili iz OVK?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, ja to kažem na osnovu informacija u koje sam verovao i u koje
2 sada verujem. Dakle, na osnovu informacija od rukovodilaca koji su teritorijalno
3 nadležni za sektor Račka i na osnovu dokumenata koje sam pročitô i sa kojima sam
4 se upoznao, a koji se nalaze ovde u predmetima.

5 P: Tko? Koji dokument? Ovakve općenite tvrdnje neće nam biti od pomoći
6 prilikom procjenjivanja Vašeg iskaza, gospodine Stevanoviću. Tko Vam je to tačno
7 rekao da su oni bili pripadnici OVK? U kojim to tačno dokumentima piše? Pokažite
8 nam.

9 O: Onaj, reč je, dakle, o napadu na policiju vatrenim oružjem. Pa,
10 sasvim je sigurno da civili neće napadati policiju vatrenim oružjem. To se može
11 reći kao ekstrem, ali ako se to dešava tamo gde je štab OVK, svako ko napada
12 policiju, logično je, trebao bi da pripada toj grupaciji, toj formaciji.

13 Mogu biti neki izuzetci u principu. I naravno, posledice mogu biti možda
14 u određenoj meri šire od posledica po same teroriste. Takva mogućnost u borbi, u
15 čijoj blizini je naseljeno mesto, se ne može isključiti.

16 P: Mi znamo da u svim ovim papirima nema izjave čovjeka koji je
17 rukovodio operacijom za srpsku policiju. Pa, možete li mi onda pokazati bilo
18 koju drugu izjavu, pisanu izjavu ili nešto što ste od nekoga čuli, od nekog
19 policajca? Recite nam što ste to čuli ili što ste pročitali.

20 O: U ovoj dokumentaciji zaista nema izjave rukovodioca same operacije.
21 To smo konstatovali nekoliko puta. Ali postoji izveštaj koji uključuje i takve
22 informacije. To, naravno, ne znači da ovde neće doći svedok, kako ste Vi rekli

23
24
25
26
27
28
29
30

1 pre izvesnog vremena, koji će doneti to i koji će biti očevidac i detaljnije
2 pričati o tome. Ali ja pričam samo ono što... o čemu ja mogu da pričam, jer Vi
3 uporno insistirate od mene da pričam o situaciji na licu mesta, a ja, kao što je
4 opštepoznato, nisam bio na licu mesta.

5 P: U dokumentima koje ste Vi ovdje donijeli, postoji li neka posebna
6 kategorija dokumenata kojima ste se Vi služili kako bi pokazali da su ove žrtve
7 bile pripadnici OVK?

8 O: Ja sam se služio dokumentima koje smo delimično citirali na mom
9 svedočenju.

10 P: Koji su to dokumenti? Recite nam.

11 O: Pa, već sam pomenuo jedan od njih. To je izveštaj koji smo delimično
12 citirali. To je zapisnik o uviđaju. To je kompletna dokumentacija koja se nalazi
13 u tabulatorima ovde. Jedino da je sada uzmem, pa da je ponovo analiziramo.

14 Ali to Vi morate odlučiti, ja ne mogu sada da tražim po tabulatorima i
15 da se prisećam svakog dokumenta pojedinačno.

16 OPTUŽENI: Gospodine Robinson.

17 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, gospodine Miloševiću.

18 OPTUŽENI: Skrećem Vam pažnju da dokumenti koji se tiču Račka i koji su
19 ovde priloženi kao dokazni predmeti uz svedočenje generala Stevanovića se nalaze
20 u fasciklama 7, 8 i 9. Dakle, reč je o tri fascikle sa velikim brojem
21 dokumenata. Ako gospodin Nice hoće da ga pita u vezi sa nekim dokumentom, on bi
22 morao da ukaže na koji dokument misli. Ne može se očekivati od svedoka da taj

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ogromni broj dokumenata sada napamet zna. Uostalom, oni stoje desno od njega, pa
2 mu onda dajte vreme da ih pogleda. Ali ovo nije korektno ispitivanje.

3 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, ukoliko imate na umu
4 neki konkretni dokument iz nekog od ovih tabulatora, možete svjedoka na to
5 usmjeriti.

6 SUDIJA BONOMOY: [simultani prevod] Zašto bi gospodin Nice trebao
7 upućivati dokumenta na svjedoka... svjedoka na dokumente za koje sam svjedok
8 kaže da ih dobro poznaje?

9 G. NICE: [simultani prevod]

10 P: To je sve što sam namjeravao pitati, a što se tiče konkretno Račka,
11 zasada. Ali još jedno pitanje koje će možda na kraju biti dovedeno u vezu s
12 time. Radi se o sljedećem: Vi ste bili policajac na visokom položaju. Ukoliko se
13 objavi materijal koji pokazuje da se neka od Vaših policijskih stanica ponaša na
14 nedoličan način, kakvu Vi akciju onda poduzimate?

15 O: Na svako saznanje da se bilo koji policajac, a pogotovu cela
16 policijska jedinica, ponaša nezakonito, po pravilu se hitno informiše
17 rukovodilac te stanice o prispeloj prijavi i od njega se traži da dostavi
18 izveštaj. Ukoliko je pritužba ozbiljnijeg karaktera, po pravilu se obrazuje
19 grupa na višem nivou, koja dobija zadatak da izvrši sve provere, uključujući
20 razgovor sa podnosiocem prijave, razgovor sa licima na koje se prijava ili
21 predstavka odnosi i uključujući nezainteresovana lica.

22 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, ovo je pogodan trenutak. Idemo
23
24
25
26
27
28
29
30

1 na pauzu od 20 minuta.

2 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Molim ustanite.

3 ... Početak pauze u 10.31h

4 ... Sednica nastavljena u 10.54h

5 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

6 Izvolite sjesti.

7 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Nice.

8 G. NICE: [simultani prevod] Prije nego što se vratim na ono gdje sam

9 bio, ne bih želio da dođe do previda i htio bih da kažem Vijeću da smo jutros

10 identifikovali novinski članak - danas je 6. juni, je li tako - i tu se pominje

11 suđenje pripadniku Škorpiona, Cvjetanu, obnova suđenja. I to ni na koji način ne

12 mijenja moj stav u odnosu na ovog svjedoka, ali je tačno da se to pitanje

13 pominje u današnjim novinama.

14 P: Sad bih želio da se vratimo tamo gdje smo bili ranije. Pogledajte,

15 molim Vas, ovaj dokument. To još nije dokazni predmet. Riječ je o dokumentu koji

16 ćemo staviti na grafoskop. Na engleskom je.

17 G. NICE: [simultani prevod] Molim jednu kopiju optuženom i jednu na

18 grafoskop. I ako pogledamo pretposljednju stranicu, vidjet ćete broj 31 u donjem

19 desnom uglu. To je pretposljednja rečenica.

20 P: To je dokument... Molim Vas, dio gdje je naslov "Zabilješka". "Ovaj

21 *spotlight* izvještaj", kaže se u ovom izvještaju, "kosovski... kosovskih Albanaca

22 poslat je u Skupštinu, Vladu, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pravde, kancelariju javnog tužioca i predsjednika Savezne Republike Jugoslavije
2 i iste institucije u Republici Srbiji.

3 Ovaj izvještaj je poslat Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija, Vijeću
4 bezbjednosti i Komisiji za ljudska prava i tako dalje."

5 To je izvještaj koji je pripremio Centar za humanitarno pravo /?Fond za
6 humanitarno pravo/ o kojem smo ranije govorili.

7 Ako sada možemo da se vratimo na prvu stranicu, gospodine Nort, i
8 vidjećemo šta se tu kaže. To je izvještaj broj 16: "Kosovski Albanci". Datum je
9 februar 1995.

10 Da li je Vama lično bilo poznato da je... da su organi Vlade, koji se
11 ovdje pominju, primili ovaj izvještaj?

12 O: Ne. Prvi put vidim izveštaj sa ovakvom naslovnom stranom i nije mi
13 poznato da je bilo kome dostavljen. Ali naravno, nemam...

14 P: Vi nemate nikakvog razloga da sumnjate, zar ne, da je Centar za
15 humanitarno pravo /?Fond za humanitarno pravo/, čiji je cilj bio da se
16 objelodane greške i poduzmu javne akcije, da je taj Centar rekao... da je poslao
17 ovaj or... ovaj dokument organima koje je naveo. Vi nemate nikakvog razloga da u
18 to sumnjate?

19 O: U principu nemam, ali nemam saznanja da li jeste ili nije. Molio bih
20 samo... Ne dobijam dovoljno glasan prevod.

21 G. NICE: [simultani prevod] Gospodine Nort, molim Vas, da sada pogledamo
22 stranicu 15. Broj piše u donjem desnom uglu, a onda ćemo preći na stranicu 16.

23 P: Gospodine Stevanović, vidite ovaj izvještaj koji je, kako se
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

ponedeljak, 06.06.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 sugeriše, poslat svim tim organima i kaže pod poglavljem 3.3: "Električni šokovi
2 u Policijskoj stanici Uroševac". I glasi: "F.E., star 18 godina, živi sa svojom
3 majkom i mlađom braćom. Ujutro 11. aprila 1994. godine probudilo ga je zvono na
4 vratima. Prije nego..." molim da pređemo na drugu stranicu, "prije nego što je
5 mogao da se obuče i siđe niz stepenice, policija je već bila u kući. Oni su
6 provalili staklo na ulaznim vratima i ušli. Govorili su srpski, ali kada je F.E.
7 rekao da ne razumije, prešli su na albanski. Pi... pitali su i tražili i uzeli
8 njegov pasoš i vozačku dozvolu. Rekli su da znaju da krije oružje i pretresli su
9 kuću. Pogledali su pod krevet F.E., ništa više, a onda su ga odveli u policijsku
10 stanicu.

11 'Natjerali su me da skinem cipele i sjednem na pod. Dvojica su sjeli na
12 moje noge i pitali me da li imam oružje. Ne, odgovorio sam, a dvojica od njih 10
13 udaraca palicom po tabanima mojih nogu. Ponovo su me pitali. Isto sam odgovorio.
14 Ponovo 10 udaraca svaki. Onda je... su rekli da će ubiti moju majku ako im ne
15 kažem gdje su mi puške. Ništa nisam rekao. Treći put 10 udaraca svaki. Ukupno 30
16 udaraca na svaki taban. Podigli su me na noge, naslonili me na zid, udarali mi
17 šakama glavu i uši palicama dok nisam počeo da krvarim na usta. Pao sam. Ponovo
18 su me podigli i postavili isto pitanje. Odgovorio sam: možete uraditi šta god
19 hoćete, ali ja i dalje nemam puške. Naredili su mi da skinem hlače. To sam radio
20 polako, jer me je boljelo, pa su ih oni strgnuli. Vezali su mi ruke iza leđa
21 mojim opasačem. Natjerali su me da legnem na pod. Video sam nešto što je ličilo
22 na telefon. Kada sam pokušao da ustanem, gurnuli su me još snažnije dole.

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Jedan mi je držao glavu, drugi je sjedio na mojim nogama. Stavili su mi žice iz
2 aparata koji je ličio na telefon na... u moje uši i na moje polne organe. Bol je
3 bio užasan. Bilo je toliko strašno da sam ih obojicu podigao, iako sam ležao na
4 podu. Kada sam vrištao, oni su prekinuli i rekli: ne vrišti, to nas uznemirava.
5 Oni su uključivali električne žice tri puta. U međuvremenu su pušili cigarete,
6 nudili su i meni jednu. Dok je struja bila upaljena tjerali su me da kažem:
7 halo, dolazim sutra, i slične gluposti. Na kraju, rekli su mi da sve to pažljivo
8 skinem i da im donesem puške za dva dana. Nisu pomenuli kakve vrste pušaka.
9 Morao sam da se držim za ograde da bih stigao kući."

10 Ako je to tačno, to bi bila strašna optužba za ovu policijsku stanicu.
11 Da li se slažete?

12 O: Naravno. Ako je ovo i u manjem delu tačno, to je svakako strašna
13 optužba na policijsku stanicu.

14 P: U svetlu onoga što ste rekli prije pauze, ovakva informacija traži
15 istragu od strane policije, policijskih vlasti, uključujući i Vas.

16 O: Ovakva informacija naravno da traži hitnu istragu od nadležnih
17 rukovodilaca u Ministarstvu unutrašnjih poslova. Ali moram da Vam kažem da se
18 zaista ne sećam ovakvog događaja. To, naravno, ne znači da on nije istražen i da
19 nisu preduzete odgovarajuće mere, ali zaista nemam informaciju ni o događaju, ni
20 o tome da li je nešto po ovome postupila policija.

21 P: Idete ispred mene. Htio sam da nam kažete, da nam pokažete... da nam
22 kažete gdje možemo da naći informaciju o bilo kakvoj istrazi koju bi obavila
23 Vaša policija o ovakvoj informaciji, kojom bi se identifikovali policajci koji
24 su u tome učestvovali, što je trebalo učiniti i moglo se učiniti? Možete li mi

25

26

27

28

29

30

1 reći gdje mogu naći informacije o takvoj istrazi?

2 O: Pa, naravno da je adresa za proveru šta je učinjeno po ovoj
3 informaciji i da li je naravno informacija zaista dostavljena Ministarstvu
4 unutrašnjih poslova, jeste Ministarstvo unutrašnjih poslova Srbije. Ne verujem
5 da bi uopšte moglo da se desi da bilo ko u Ministarstvu unutrašnjih poslova
6 dobije ovakvu informaciju, a da ne preduzme hitne mere na proveru navoda iz
7 ovakve informacije.

8 P: Istina je da je 1995. godine policijska stanica na Kosovu bila...
9 ustvari Kosovo bio jedna policijska država sa primjenom nasilja i ovakve optužbe
10 su se mogle jednostavno previdjeti. To je bio standardni pristup ovakvim
11 informacijama. Tačno ili netačno?

12 O: Ne. Ja ću da Vas podsetim i da obrazložim zašto ja verovatno nisam
13 imao takvu informaciju, ako je uopšte stigla do Ministarstva. Podsetiću Vas da
14 sam ja u 1995. i 1996. godini boravio u Istočnoj Slavoniji i to mi je bio
15 zadatak u to vreme. Naravno, nisam obratio pažnju koji datum nosi ova
16 informacija i kada je dostavljena Ministarstvu. Ne verujem da bi moglo da se
17 desi da ovakvu informaciju ja ne znam, da je došla u Ministarstvo kada sam se ja
18 nalazio u Beogradu. Moguće je da je došla kada ja nisam bio u... u Beogradu. Ali
19 bez obzira kada je došla, ja sam siguran da je po ovakvoj informaciji moralo da
20 se preduzme sve da bi se utvrdila ili osporila istinitost ovakvog navoda.

21 P: Pa, ja ću potražiti da... ja tražim da... te dokumente, ako ste u
22 mogućnosti, da ih nađete i da nam ih dostavite.

23 Dozvolite da Vam kažem nešto drugo. 22. maja 2002., prije tri godine, a
24 to je stranica 5554 do 5557 zapisnika, jedan svjedok je iznio priču, ne o

25

26

27

28

29

30

1 tome da su njega tukli, već da je video premlaćivanje koje su izvršila dvojica
2 policajaca koje je on imenovao, dakle, ljudi po imenu Jažević... Jašović i
3 Sparavalo. Da li Vi znate za tu dvojicu policajaca ili ne?

4 O: Ja sam gospodina Jašovića upoznao u Hagu dok smo čekali svedočenje.
5 Pre toga nije mi bilo poznato ni jedno ni drugo ime.

6 P: Vidite, ono što je rekao ovaj svjedok, mnogo prije nego što je
7 Odbrana počela da izvodi dokaze i mnoge prije pitanja koja ste Vi ovde
8 pokrenuli, taj svjedok je rekao da je vidio da je jedan pedesetogodišnji čovjek
9 po imenu Muhamed Begaj /Muhamed Begaj/ iz Prištine, bio vezan za stolicu i to
10 vezan lisicama i da su ga ova dva policajca tukli. Da li Vi znate bilo šta što
11 bi osporilo svjedočenje ovog svjedoka?

12 O: Ja prvo ne znam ni svedočenje svedoka. Ne znam da li svedok jeste ili
13 nije pričao istinu. Da bi bilo šta govorio o bilo kom konkretnom događaju ili
14 konkretnoj informaciji, morao bih da znam sadržaj informacije i da pokušam da se
15 setim da li znam bilo šta. Možda bi bilo važno da ponovo ponovim da i jedan i
16 drugi slučaj, ako su se desili, svakako su izrazito teški, ali oni su sigurno,
17 opet pod uslovom da su se desili, protivzakonito ponašanje pojedinca.
18 Protivzakonita poni... ponašanja pojedinih policajaca evidentiraju se u sve... u
19 svim zemljama. To mi je poznato.

20 Pitanje je, svakako, mere i obima takvog ponašanja i pitanje je kako se
21 reaguje na tako... na takvo ponašanje, ali se ne mogu generalizovati i iz toga
22 zaključivati da je policija na Kosovu bila nasilna i da je na Kosovu vladala
23 takozvana policijska država, kako ste Vi rekli. A svakako oba događaja su za...

24

25

26

27

28

29

30

1 za osudu. To uopšte ni u jednom trenutku nije sporno, ako su se desili.

2 P: U redu.

3 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, mislim da sam ovim zaključio sa
4 Kosovom, ali bih Vama stavio na raspolaganja sljedeće napomene. Ne, ustvari,
5 prvo ću postaviti svjedoku još jedno pitanje. Dakle, kada je riječ o Račku,
6 gospodine Stevanoviću, materijali koje ste Vi donijeli pokazuju da je OVK bio
7 prisutan u Račku i da su oni pucali ujutro 15-og.

8 O: To pokazuju materijali koje sam pročitô i informacije koje sam imao u
9 vezi sa događajem u Račku. A postoji niz operativnih informacija, službenih
10 beleški, koji govore o delovanju terorista u Račku i o njihovom ugrožavanju, pre
11 svega komunikacije Štimlje /Shtime/-Prizren /Prizren/ i Štimlje-Uroševac.

12 P: Hvala. Pokušavam da odgovori budu kratki, ali materijali koje ste Vi
13 ponudili, dokumenti koje ste Vi ponudili, nijedan od njih ne nudi priču
14 očevidaca o onome što se desilo i to je sve, kada je riječ o srpskoj strani,
15 bazirano na zaključcima, izvedenim zaključcima, u najboljem slučaju. Zar nije
16 tako?

17 O: Pa, u tabulatorima se nalazi izveštaj o događaju u Račcu... Račku
18 koji je sačinila odgovarajuća radna grupa. Iz tog događaja se može videti kakav
19 je sled aktivnosti bio tog dana i šta je koja od jedinica učinila i kakve su
20 posledice. A od svih ostalih dokumenata može se videti još dosta detalja o tome.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Naravno, svi detalji koji se nalaze u dokumentima zasnovani su na saznanjima pre
2 događaja, na saznanjima o događaju i posebno na saznanjima nakon događaja, kada
3 su započele istražne i druge radnje uz sve probleme o kojima smo više govorili.

4 P: I na kraju, mada možda ćete reći da ne možete da odgovorite na to
5 pitanje, ja ću iznijeti stav kako bi on bio jasan. Dokumenti koje su pripremile
6 različite srpske vlasti, izbjegavaju da se bave detaljima kako bi zataškali
7 istinu. I zbog toga se nikada ni ne bave pitanjima otkrića oružja ili mjesta na
8 kom su pronađeni leševi. Šta kažete na to?

9 O: Ako u ovom pitanju mislite na Račak samo, onda je jasno zbog čega
10 takvi sitni, a važni detalji nisu tu. Dakle, nisu tu jer je dokumentovanje
11 kompret... kompletnog događaja obavljeno nakon opšte promene stanja na licu
12 mesta, a to sam objasnio.

13 Ako pogledate druge predmete, koji se takođe nalaze u tabulatorima,
14 videćete da imate najsitnijih i najvažnijih detalja koji su dokumentovani na
15 uviđaju, kada je uviđan... uviđaj obavljen neposredno po samom događaju. Imate
16 one događaje u Suvoj Reci /Suharekë/ i ne mogu da s...

17 P: U redu.

18 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, mogu li da objasnim ono što smo
19 uradili, jer bi moglo da bude interesantno. Ja sam iz svakog izvora iz kog sam
20 mogao dobio priče srpske strane o Račku i postavio sam ih hronološki. Mi smo
21 ispitali iskaze najrazličitijih svjedoka i to je uzelo dosta vremena. Većina
22 dokumenata je iz izvora i iz ovih dokumenata koje je predložio ovaj svjedok, ali
23 i neki su iz drugih, ukupno oko 140 dokumenata. Ja to pominjem, jer ja sam

24

25

26

27

28

29

30

1 morao naravno da isključim neka od tih dokumenata prilikom bavljenja ovdje, ali
2 riječ je o analizi i to hronološkoj analizi koja bi uzela mnogo više vremena
3 nego što mi možemo da provedemo ovom prilikom. Možda ćemo biti u mogućnosti da
4 se bavimo ovakvim materijalom sa nekim drugim svjedokom.

5 P: Možemo li sada da pređemo na Izbicu /Izbicë/? Vi ste svjedočili o
6 Izbici. Naravno, ponovo Vi niste bili tamo. Da li ste ikada bili tamo? Vi nikada
7 niste bili tamo?

8 O: Nisam nikada bio tamo.

9 P: Tabulator 69, molim, svezak 2. Da li je ovo sastanak kome ste Vi
10 prisustvovali?

11 Da, jeste.

12 Naći ćemo zapisnik. Samo trenutak. I tu se u zapisniku spominje Izbica.

13 O: Ne bi trebalo u zapisniku ovom da se pominje Izbica, jer je reč o
14 17.02., ali možda je i moguće. Da li je tabulator 69? Da li sam dobro pratio?

15 P: Da. Da.

16 O: Hvala.

17 P: Vratićemo se na to u slučaju da sam pogriješio.

18 Do marta 1999., da li je tačno da su i MUP i Vojska Jugoslavije
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 djelovali u području Drenice /Drenicë/?

2 O: Do marta 1999?

3 P: Da. Ili približno oko marta 1999.

4 O: Pa i u vreme 1998. i u vreme 1999. i policija i vojska delovale su na
5 širokom prostoru Kosova, a u Drenici svakako.

6 P: U redu. Da li su djelovali zajedno?

7 O: Svako je obavljao poslove iz svoje nadležnosti, a u izvođenju
8 planiranih antiterorističkih aktivnosti jesu delovali zajedno.

9 P: Vaš iskaz o Izbici, da li na bilo koji način osporava činjenicu da su
10 ljudi koji su bili okupljeni u Izbici podijeljeni na muškarce i žene?

11 O: O podeli okupljenih ljudi na muškarce i žene saznao sam iz optužnice
12 i iz Vaših pitanja ili citata nekih delova optužnice.

13 P: Da, ali ako je to u dokazima koji su ponuđeni ovom Sudu, da je to ono
14 što se desilo, da su muškarci odvojeni i da su poslije toga masakrirani, Vi
15 nemate nikakvog razloga da sumnjate u istinitost tog iskaza; je li tako?

16 O: Pa, ja imam razloga da sumnjam zbog činjenice, ako se dobro sećam, da
17 u optužnici stoji da je broj civila oko nekoliko hiljada, da su muškarci
18 odvojeni od žena, staraca i dece, i da su onda pogubljeni, pa iz takve
19 formulacije, iz takvog konteksta proizilazi da je samo... u grupi od 4.000 ili
20 5.000 civila bilo samo 100 muškaraca, što je zaista nelogično. Tu nelogičnost
21 prosto imam u svesti. Ali podsetiću, sve šta policija zna o Izbici, zna od

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 momenta kada se na internetu ili na nekakvoj televiziji pojavio satelitski
2 snimak. Dakle, policija nema saznanja o tome šta se desilo pre toga u toj zoni.

3 P: Vidite, dokazi koje mi imamo uključuju i dokaze koje nam je ponudio
4 neko ko je snimio fotografije u to vrijeme i to je dio našeg dokaznog predmeta
5 162, tabulator 4. To je jedna fotografija čovjeka sa štakama ili štakom, kao
6 primjer da se podsjetimo.

7 Kada je s Vama obavljen razgovor kao osumnjičenim, Vi niste sugerisali
8 da je... u tom intervjuu da su te žrtve bili aktivni borci OVK. Da li je to i
9 dalje Vaš stav?

10 O: Ja sam govorio o stradalim licima koja su pronađena u svežem, uslovno
11 rečeno, groblju u mestu Izbica, na osnovu snimka. A mislim da se dobro sećam,
12 nisam pretpostavljao... pretpostavljao otkud su stradala lica u tom groblju i
13 šta je uzrok njihovog stradanja. To je trebalo da bude predmet istrage.

14 P: Istraga, ako je do nje i došlo, nikada nije otkrila da su ove žrtve,
15 na primjer ovi ljudi koji su prikazani na ovoj fotografiji, bili pripadnici OVK
16 koji su se aktivno borili. Evo, to je fotografija kako su pronađeni.

17 O: Pa, ako se dobro sećam, na ovom svedočenju, mi smo iz dokumenata koji
18 se nalaze u ovoj dokumentaciji mogli da konstatujemo bar četiri dokaza visoke
19 vrednosti, da bi bar četiri lica trebala da pripadaju ovk... OVK. Naravno, za

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ostala lica to tada, a ni do ovog trenutka, koliko je meni poznato, nije ni
2 potvrđeno ni demantovano. Kad je reč o ovoj fotografiji koju vidim, ja naravno
3 ne mogu da kažem da li ova fotografija ima veze sa stradalim licima pronađenim u
4 groblju koje je ekshumirano i kasnije po proceduri urađeno ono što smo mogli da
5 vidimo u predmetu koji se nalazi ovde.

6 P: Molim Vas, ako sada želite da kažete nešto drugačije od onoga što ste
7 rekli u tom intervjuu, slobodno to uradite. Ako želite da kažete da su svi ti
8 ljudi bili borci OVK, molim Vas to učinite? Da li je to Vaš iskaz sada?

9 O: Naravno da nije. Ja ne želim ništa da kažem što ne znam i što... o
10 čemu nemam informaciju. Ja Vam samo pričam ono što znam. Naravno da ne želim ni
11 na koji način da promenim iskaz.

12 P: U redu.

13 G. NICE: [simultani prevod] Molim da mi se vrati ta fotografija,
14 gospodine Nort.

15 P: Stalno ste se zadržavali na činjenici da su te grobnice bile
16 pojedinačne grobnice, a ne masovne grobnice, ali to su dokazi koje smo mi čuli.
17 Čuli smo kako su iskopane, da su sve iskopane istovremeno. I ako se pogledaju
18 fotografije, fotografije koje je uvelo Tužilaštvo, jasno je da su te grobnice
19 iskopane u isto vrijeme; je li tako?

20 O: Pojedinačni grobovi su otkopani u isto vreme, uslovno rečeno, istog
21 dana ili za dva dana, nisam sasvim siguran. Ali je svako sahran... svako
22 sahranjeno lice bilo sahranjeno u pojedinačnu grobnicu, a sve pojedinačne
23 grobnice nalazile su se na jednoj lokaciji. Ja nisam smatrao da bi to moglo da
24 se označi masovnom grobnicom, već grobljem. To je moje shvatanje tih pojmova.

25 P: Da li Vi na neki način kritikujete seljane koji su pronašli pojedine
26 grobni... grobove sa pojedinim tijelima? Da li biste Vi radije da je to bila
27 masovna grobnica?

28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

1 O: To apsolutno nema nikakve veze sa tom Vašom idejom. Ja prosto govorim
2 o činjenicama na licu mesta. Dakle, taman posla da bih voleo da bude masovna
3 grobnica i taman posla da sam voleo da smo... što smo ih našli. Najviše bih
4 voleo da na Kosovu nije stradalo nijedno lice. Najviše bih voleo da uopšte nije
5 bilo rata, da nije bilo terorizma. I opet pokušavate, stvarno mi je žao što
6 moram to da kažem, da me, ovaj, dovedete u kontekst idejnog tvorca nekakvih
7 zločina na Kosovu i Metohiji. Pa, naravno da mi ne pada na pamet i da mi nikad
8 nije palo napamet da pomislim bilo šta loše.

9 P: Gospodine Stevanović, ja želim da znam, dok slušamo Vaš iskaz o
10 pojedinačnim grobovima, šta Vi hoćete da kažete? Ako kažete da vjerujete u
11 dostojanstvo mrtvih, pomozite mi kod sljedećeg: kada su Vaše vlasti ekshumirale
12 ta tijela, koje su mašine koristili?

13 O: To zaista ne znam. Ne znam koje su mašine koristili.

14 P: Kopač, rovokopač?

15 O: Ne mogu da verujem da je korišćen rovokopač. Postoje fotografije i
16 leševa i grobova, ali zaista ne znam da je korišćen rovokopač. I to svakako ne
17 bi bilo dostojanstveno da je korišćen rovokopač.

18 P: Da se vratimo na tabulator 69. To jeste pravi tabulator. Moje kolege
19 su bile prav... u pravu. Gospodine Stevanović, molim Vas pogledajte tabulator
20 69.

21 Stranica 2 u verziji na engleskom, a paragraf koji počinje riječima:
22 "Crna Gora," u prevodu na engleski. Mislim da je to pri dnu stranice ili je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 možda druga stranica Vaše verzije.

2 Vidjet ćete tu jedan pasus koji kaže: "Štab pla... je planirao da
3 izvrši, kad se to naredi, tri akcije čišćenja terena od terorista u rejonima
4 Podujeva, Dragobilja /Dragobil/ i Drenice." Da li vidite taj pasus pri dnu prve
5 stranice, pri samom dnu prve stranice? I dalje se kaže: "I za to su pripremljene
6 snage policije od oko 4.000 pripadnika, oko 70 policajaca iz operativno-poterne
7 grupe i oko 900 iz rezervnog sastava." Da li vidite to?

8 O: Ne mogu to još da...

9 P: Dno prve stranice, posljednja rečenica.

10 O: Dno prve stranice kod mene počinje: "Osnovni princip tog sporazuma je
11 prestanak oružanih dejstava." Dakle, govori se o Misiji OEBS-a kod mene. Moguće
12 da možda imamo različite dokumente.

13 P: Pogledajte dno ove stranice. Pet redova od dna: "Štab je planirao da
14 izvrši, kada se to naredi, tri akcije čišćenja..."

15 O: Izvinjavam se. Ja gledam u sasvim drugi tabulator.

16 P: U redu. Dakle, prije nego što dođemo do događaja... prije nego što
17 dođemo do ovih događaja koji su se desili u martu, vidimo da je MUP planirao
18 operacije čišćenja u području Izbice. Šta ste mislili pod ovim "operacija
19 čišćenja", na ovom sastanku 17. februara kojem ste Vi prisustvovali?

20 O: Ja sam, takođe, više puta objasnio da pojam "čišćenje" podrazumeva
21 isključivo čišćenje teritorije od terorista. I ima ona dodatna, jedno ili dva
22 značenja, a to je: raščišćavanje komunikacija i čišćenje teritorije u smislu
23 asanacije. A ovde, očigledno kada je reč o akcijama, reč je o antiterorističkim
24 akcijama koje su u tom trenutku planirane na određenim područjima. To ne bi

25

26

27

28

29

30

1 trebalo da bude nikako sporno. Znači Podujevo, Dragobilje i Drenica. To su
2 prosto tri regiona na Kosovu koja su inače bila poznata po prisustvu i delovanju
3 terorista.

4 P: Pretpostavljam da je onda zakonita policija u februaru 1999.
5 koristila riječ "čišćenje", misleći pod tim hapše... hapšenje kad god je to
6 moguće, a priklanjala se nasilju i ubistvima ljudi samo ako je to bilo apsolutno
7 neophodno. Da li bi to bilo tačno?

8 O: U... u određenom smislu to što ste rekli jeste tačno. Dakle, cilj je
9 bio, već sam objasnio više puta šta, a posledice su bile nepoželjne.

10 P: Pogledajmo sada onda Vaš dnevnik. Strana 98 na engleskom. Sad ćemo to
11 staviti na grafoskop.

12 G. NICE: [simultani prevod] Molim sudskog poslužitelja ako može da stavi
13 verziju na B/H/S-u na grafoskop, kao i engleski prijevod. Ne znam je li to
14 moguće.

15 SVEDOK: Da li možete da pomognete? Koji je to tabulator?

16 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Broj 440, tabulator 440.

17 SVEDOK: Nemamo 404. U mom kompletu tabulatora izgleda da taj...

18 G. NICE: [simultani prevod]

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Dobro. Onda molim Vas da se poslužite kopijom koju sam ja dao da se
2 stavi na grafoskop.

3 Hvala. Ovdje u bilješci za 21. maj vidimo da stoji: "Čišćenje terena
4 Izbica". O čemu se tu radi?

5 O: Trebam da pronađem to. Izvinite. Ne mogu da pronađem to. To je strana
6 79?

7 P: Druga bilješka na listi: "Legalnost, čišćenje terena Izbica, krivična
8 djela, izolacija, povratak oružja." Što to sve znači?

9 O: Molim Vas, pod tačkom 2 ne piše "čišćenje terena", nego piše
10 "asanacija". To pre svega. Ali podsetiću Vas da sam rekao da smo za Izbicu
11 saznali preko satelitskog snimka i podsetiću Vas da smo više dana tragali za
12 mestom gde je Izbica. Ovde ne mogu da potvrdim da smo ga u ovom trenutku
13 pronašli, ali izgleda da jesmo. A asanacija zna se šta podrazumeva. Videli ste
14 na onoj beleški kod Pustog Sela /Pastasellë/.

15 Dakle, podrazumeva, u ovom slučaju, sve ono što se radi u skladu sa
16 zakonom o krivičnom postupku, a to znači ekshumacija, provera tačnosti
17 informacije, ovde je informacija očigledno bila proverena, a zatim sve ostalo.
18 Ekshumacija po nalogu istražnog sudije, uviđaj na licu mesta, obdukcija i sve

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 ostalo što je urađeno, a što se nalazi u predmetu koji sam ja do... doneo tu.
2 Dakle, reč je o poginulim ljudima.

3 P: Razlog zbog kojeg je Izbicu trebalo istražiti to da su u javnost
4 iznesene zračne fotografije - to su učinili međunarodni faktori - i Vi niste
5 više imali izbora. Nije li to istina?

6 O: Ma, to apsolutno nije istina. Samo su dva slučaja saznanja za takve
7 stvari bila prisutna na Kosovu. Dakle, samo Izbica i Pusto Selo. Svih ostalih
8 1.500 slučajeva smo saznali na drugi način.

9 P: Ako sam, dakle, dobro shvatio, Vi od nas tražite da mi prihvatimo
10 tvrdnju da uz sve one policajce koji su tada bili na terenu, 150.000 policajaca,
11 ako se ne varam, kad je poginulo 100 ljudi, da su Vama trebale informacije iz
12 međunarodnih izvora da uopće saznate da se tako nešto dogodilo, a i onda Vam je
13 trebalo više dana da pronađete lo... lokalitet. Da li Vi to stvarno kažete,
14 gospodine Stevanoviću?

15 O: Najpre da kažem da nije bilo nikada 150.000, nego je bilo maksimalno
16 15.000 policajaca. I naravno da nismo trebali da čekamo informaciju međunarodnih
17 organizacija, već nam je, jednostavno rečeno, trebala informacija.

18 P: Kako to da Vam je trebalo toliko dana da pronađete jedno selo na
19 jednom malom području poput Kosova? Tu nešto nije u redu, zar ne?

20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 O: Ja Vam tvrdim da je to tačno, a zaista liči da nije logično.
2 Jednostavno nismo mogli da ga pronađemo. Postoji snimak u kome novinari tragaju
3 i tragali su zaista, paralelno s nama. I našli smo to mesto nakon najmanje sedam
4 dana, po mojoj proceni, ne mogu sasvim sigurno da se setim.

5 P: Dobro. Tako Vi kažete. Idemo onda dalje. Ustvari, da Vas još ovdje
6 pitam: što ovdje u ovim bilješkama znače krivična djela? Na koja ste to krivična
7 djela mislili, ako se radi samo o asanaciji?

8 O: Pa, ako bolje pogledate, gospodine tužioče, tačka 2 je zakonitost,
9 znači u najopštijem smislu. A asanacija je jedan o... jedna od radnji kojom se
10 obezbeđuje zakonitost. Krivična dela, dakle, pronalaženje izvršilaca, pronala...
11 otkrivanje krivičnih dela, rasvetljavanje krivičnih dela, dakle, zakonitost u
12 smislu rada po krivičnim delima, u najopštijem smislu.

13 P: Nisam Vas shvatio. Što ste Vi tada mislili u to vrijeme? Kakva su to
14 krivična djela bila počinjena ili ste Vi znali kakva su krivična djela bila
15 počinjena?

16 O: Nije uopšte sporno da je u to vreme bilo dosta krivičnih dela. I nije
17 sporno da sam prikazao tabele koliko je dela bilo i postoje spiskovi o svakom
18 delu. Ali je ovde suština, kada se insistira na zakonitosti, da su krivična dela
19 u prioritetu, u svakom smislu, u smislu otkrivanja dela, u smislu rasvetljavanja
20 dela, u smislu procesuiranja izvršilaca i tako dalje. Dakle, sve ono što se
21 vezuje za krivična dela treba raditi intenzivno da bi se obezbedila zakonitost u
22 postupanju.

23
24
25
26
27
28
29
30

1 Možda Vi mislite da... Ne znam, prosto ne mogu da razmišljam na Vaš
2 način. Jer svaka teza, ako ste... ako ste jednostrani ili zlonamerni, izvinjavam
3 se, može da se komentariše na različite načine.

4 P: Gospodine Stevanoviću, ja Vam želim dati mogućnost da promat...
5 protumačite riječi koje će možda biti od interesa za Sudsko vijeće. Ako nemate
6 ništa više da kažete o značenju riječi "krivično djelo" u toj situaciji, hajde
7 da se vratimo na stranu 100. To smo već ranije gledali. Ako pogledamo ovo što
8 stoji pri vrhu strane gdje se govori nasilju nad imovinom, sjećate se da smo tu
9 imali problem da li su to bili civili ili imovina, ali zanima me ovaj dio gdje
10 se kaže...

11 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, gospodine Miloševiću.

12 OPTUŽENI: Molim Vas da zamolite gospodina Nicea da kad ukazuje na
13 stranice, čini to kao što je radio proteklog dana, navodeći ovaj Vaš ERN broj,
14 jer teško je naći po ovom dnevniku stranice kako ih on sada označava.

15 G. NICE: [simultani prevod] R0172446, za optuženog.

16 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala, gospodine Nice.

17 G. NICE: [simultani prevod]

18 P: Gospodine Stevanoviću, ovdje se govori o asanaciji. "Zanima nas
19 istina. Svaki slučaj mora da se riješi. Izbica /Izbicě/, Buha." Recite nam onda
20 nešto o Buhi. On je bio komandir PJP-a, zar ne?

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Tačno. On je bio komandant jednog odreda PJP za koga smo u tom
2 trenutku pretpostavljali da je imao jedinicu na tom prostoru. I ovde očigledno
3 se ukazuje da on mora da...

4 P: Čekajte, čekajte. Zaustavimo se ovdje. Ne smijemo ići prebrzo. Idemo
5 korak po korak. Vi ste pretpostavljali da on ima jedinicu u tom kraju. Na osnovu
6 čega ste to pretpostavljali?

7 O: Pa, zato što se orijentaciono zna... znao region, odnosno zona
8 rasporeda svake jedinice, iako sam napomenuo da su te jedinice, zavisno od
9 zadatka, menjale svoje zone angažovanja i zone delovanja.

10 P: Dobro. Ako onda, na primjer, neka jedinica PJP počinu ovaj grozni
11 masakr, onda je to najvjerovatnije bila Buhina jedinica. Tačno?

12 O: Pod pretpostavkom da je u to vreme zaista bio tamo. Mi govorimo o
13 vremenu pronalaska grob...grobnic... grobova, a ne govorimo o vremenu događaja.
14 Jer, podsetiću Vas, vreme događaja u optužnici je mart mesec, a vreme pronalaska
15 ovog groblja je maj mesec. Dakle, ovde se pretpostavlja da je Buha u to...

16 P: Čekajte, čekajte. Gospodine Stevanoviću, čekajte. Nemojte se
17 zatrčavati. Sačekajmo.

18 O: Nemam tu nameru, zaista.

19 P: "Moramo da znamo šta je istina. Svaki od ovih slučajeva mora se
20 riješiti." Da vidimo: "Izbica, Buha". Objasnite nam, molim Vas, kako bi
21 pronalazak grobova mogao riješiti taj slučaj i pronaći istinu.

22 O: Pa, najpre mora da se pronađu grobovi koji su viđeni na snimku. Ne
23 može se ništa raditi pre nego se proveru tačnost navoda sa satelitskog snimka.

24

25

26

27

28

29

30

1 To je prva stvar. Nakon toga sledi niz istražnih i drugih radnji da bi se došlo
2 do istine.

3 Ovde u dokumentaciji se nalazi ogroman predmet koji govori šta je to sve
4 urađeno nakon pronalaska groblja.

5 P: Dopustite mi da Vas opet zaustavim. Jedinica koja Vam je bila od
6 najvećeg interesa u Vašim nastojanjima da ustanovite istinu i riješite taj
7 slučaj je jedinica koja je bila prisutna u Izbici u relevantno vrijeme, kraj
8 marta. Pa Vas ja pitam: koja jedinica je to bila i zašto ta jedinica ovdje nije
9 zabilježena?

10 O: Ja Vam ponovo odgovaram: mi, u vreme kada govorimo o Izbici, nemamo
11 saznanje o događaju koji ste Vi kasnije opisali u optužnici. Mi ne možemo u tom
12 trenutku da razmišljamo o martu. Mi prosto razmišljamo o činjenici koju imamo, a
13 činjenica koju imamo jeste da imamo groblje na jednom mestu. Da bismo došli do
14 marta, morali smo pročitati... morali bismo pročitati optužnicu. Mi nemamo u tom
15 trenutku nikakvu...

16 P: Opet moram da Vas zaustavim. Gospodine Stevanoviću, ja moram reći da
17 Vi to, manje-više, izmišljate usput, kako biste to poklopili sa onime što piše u
18 dokumentima koji su napisani u to vrijeme. Ako ne izmišljate, recite mi onda
19 ovo. Na kraju ste otkrili stotinu ljudi ubijenih na onaj način kao što smo to
20 vidjeli na fotografijama. To se, znači, dogodilo krajem marta. Vi ste onda
21 trebali pronaći jedinicu PJP-a koja se tada nalazila u tom području i započeti
22 istragu. Pokažite mi, molim Vas, neki dokument koji pokazuje da je pokrenuta
23 istraga o jedinici PJP-a koja se tada u tom području nalazila u vrijeme
24 počinjenja zločina.

25 O: Vi ste ponovo rekli krajem marta. Ja zaista moram ponovo da kažem da
26
27
28
29
30

1 mi saznanja imamo krajem maja. I videćete iz dokumenata da su istražne radnje
2 obavljene možda ulaskom u jun. A takođe ću Vas podsetiti da ja već 30. maja
3 odlazim za Beograd i kasnije 2., 4. juna sam u Kumanovu i, kao što znate, do 20.
4 juna ostajem na Kosovu. Dakle, ne bavim se dalje tim, niti bilo kojim drugim
5 predmetom. Bavim se KFOR-om i implementacijom vojno-tehničkog sporazuma.

6 P: Ali vidite, Vi ste ovamo donijeli sve ove dokumente. Da Vas
7 podsjetim, stvar je spomenuta u saopćenju za štampu NATO pakta 17. aprila. O
8 tome se negativno govorilo na beogradskoj televiziji 15. i 16. aprila. I Vi ste
9 mogli izolirati grupu koja se nalazila u području Izbice prije sredine aprila.
10 Recite nam da li je policija to ikada uradila i ako nije, zašto nije.

11 O: Pa, ja ne znam šta bih trebao zaista više da kažem, ako mi ne
12 verujete da nismo znali gde je Izbica, dok nismo... do kraja... do iza 20. maja.
13 To je jedini razlog. Znači, našli smo Izbicu krajem maja. Prva patrola koja je
14 izašla na lice mesta i pronašla mesto, to se desilo negde 25-og, nisam siguran,
15 ali svakako posle 20. maja. I sve radnje su završene negde do samog početka
16 juna, koje je tada bilo moguće završiti. Ni u jednom trenutku nikakvo saznanje o
17 događaju iz marta mi nemamo.

18 P: Usput rečeno, da li je Buha koji se nalazio na čelu PJP-a, Boško Buha
19 koji je ubijen 10. juna 2002? Da li je to taj čovjek?

20 O: Jeste. To je taj čovek.

21 P: Da li je taj atentat MUP ikada riješio ili to je... ili je to

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

ponedeljak, 06.06.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 jedan... još jedan od neriješenih slučajeva?

2 O: Ja mislim da je još jedan od nerešenih slučajeva, ali znam da se u
3 Beogradu vodi intenzivna istraga u vezi sa tim slučajem.

4 P: Jedna od glasina... recite nam, ustvari, što se govori. Koje su
5 glasine o tome zašto je Buha eliminiran?

6 O: Ne znam. To zaista ne znam. Ne pratim te glasine. Ja sam
7 profesionalac, to sam Vam rekao, i glasine samo mogu da pomognu u istrazi na
8 određen način, ali ja se ne bavim istragama. Od 2001. godine isključivo sam
9 zaposlen na policijskoj akademiji i bavim se nastavom i naukom.

10 P: Nakon što su leševi ekshumirani... nakon što su snage Srbije iskopale
11 leševe, što im se dogodilo?

12 O: Prema mojim saznanjima i prema dokumentaciji koju imam, oni su, kako
13 se to stručno kaže, nad njima je izvršen spoljni pregled, mislim da je izvršena
14 obdu...obdukcija, ali ovog trenutka ne mogu da potvrdim, jer mešam...

15 P: Zašto?

16 O: Molim? Nisam razumeo pitanje, oprostite.

17 P: Zašto spoljni pregled leševa? Iskopali ste ih, srpske snage su ih
18 iskopale, a vratiću se još na to da li ćemo potvrditi ili povući tvrdnju koju
19 sam ranije izneo o upotrebi rovokopača, kako tu ne bi ostalo nikakve sumnje.
20 Znači, leševi su iskopani, na brzinu su pregledani tokom jednog dana i što ste
21 onda uradili sa njima?

22 O: Od naloga istražnog sudije za ekshumaciju, sve dalje radnje obavljaju
23 se po nalogu istražnog sudije. Predmet je, koliko se sećam, ustupljen vojnim
24

25

26

27

28

29

30

1 istražnim organima ili su u obdukciji, spoljnom pregledu leševa, učestvovali
2 stručnjaci Vojno-medicinske akademije.

3 Dakle, policija je pronašla lice mesta i o tome dostavila informaciju
4 tužiocu, nadležnom tužiocu. Tužilac je naložio mere istražnom sudiji i sve dalje
5 mere obavljaju se ili se realizuju po nalogu istražnog sudije. Policija u tom
6 postupku samo asistira nadležnom istražnom sudiji.

7 P: Dobro. Pogledajmo onda jednu kartu sada. Još nije u spisu, ali to je
8 karta relevantnog djela teritorije sa nekim oznakama.

9 Vi prihvaćate, zar ne, da je od početka ovog suđenja, tokom vremena,
10 bilo sve više i više dokaza o odredištu leševa, pogotovo zbog nalaza u
11 Batajnici?

12 O: Mislite o odredištu leševa nađenih u Izbici?

13 P: Da.

14 O: Da, imao sam tu informaciju da su neki od stradalih ljudi pronađeni u
15 masovnoj grobnici u Izbi... u Batajnici.

16 P: Da pogledamo onda sažetak onoga što se prema mojim tvrdnjama dogodilo
17 sa tim leševima nakon što su ih srpske snage iskopale. Leševi su išli, između
18 ostaloga, u području Izbice u Suvi Do /Suhodoll/, Mitrovicu /Mitrović/,
19 mrtvačnicom, Sjeverna Mitrovica, Sukovac /?Šupkovac/ /Shupkoc/, Nevoljani
20 /?Nevoljane/ /Novolan/ i Druznik /?Brusnik/ /Brusnik/. Ali neki od leševa su
21 završili i u Petrovom Selu i u Kladovu. Možete li objasniti zašto?

22 O: Pa, to sam već vrlo jasno objasnio. Ja zaista ne mogu da objasnim
23 zašto su leševi, koji su dokumentovani i sahranjeni na određena mesta,

24

25

26

27

28

29

30

1 premeštani u Batajnicu ili eventualno u Petrovo Selo. Za Petrovo Selo, ne znam.
2 Nisam čuo.

3 P: A sada, molim Vas, pogledajte jednu tablicu koju smo mi pripremili.
4 Molim da se to podijeli po sudnici.

5 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, podaci u tablici djelomično se
6 zasnivaju na postojećim dokaznim predmetima, a djelomično materijalima koje smo
7 u međuvremenu dobili i u međuvremenu ćemo postaviti zahtjeve da se ti dokumenti
8 uvrste u spis, osim ukoliko se optuženi ne složi sa istinitom... istinitošću
9 sadržaja dokumenata.

10 Prvo da se doku... Molim da se dokument da svjedoku. A ima ga. U redu.
11 Dobro.

12 Ako pogledate tu tablicu, ja ću Vam objasniti o čemu se radi. Pogledajte
13 prvo petu stranicu. Tu možete da vidjeti legendu lokaliteta ekshumacija PSII,
14 FHH, FLP i tako dalje. Ako onda pogledate prvu stranu, vidjet ćete kako je ta
15 tablica sastavljena. Tu se nalaze imena žrtava na osnovu onog očevica koji je
16 snimio fotografije i drugih očevidaca koji su bili prisutni na licu mjesta kad
17 su pronađeni leševi. Tablica je na engleskom, pa Vam ja moram pomoći u vezi s
18 nekim stvarima. U sljedećoj koloni su žrtve pronađene na Kosovu, nakon toga
19 žrtve pronađene u Srbiji. Tako da, ako pogledate te dvije koloni... kolone,
20 vidjet ćete da je, na primjer, Aslan Aruši /Asllan Arushi/ pronađen u Srbiji na
21 PSII-17, to je Petrovo Selo, a Aslan Bajra /Asllan Bajra/ je pronađen na groblju
22 u Suvom Dolu na Kosovu. Jeste li shvatili taj dio dokumenta?

23 O: Da, shvatio sam princip.

24 P: Optuženi je putem Vas skrenuo našu pažnju na razlike između liste
25
26
27
28
29
30

1 imena s lijeve strane i onih koji su identificirani nakon ekshumacija koje su
2 izvršile srpske strane... snage. I vidimo, na primjer, da se broj 12 pojavljuje
3 u Vašem dokaznom predmetu, tabulator 417. Pa isto tako i broj 23. Isto tako i
4 broj 52, pa isto tako i broj 54, 67, 73. Sljedeća strana, 86, 103. Zadnja
5 strana, broj 109, broj 113, broj 115 i tako dalje. Znači, prema Vašim dokazima o
6 ekshumacijama, za sva ta tijela imena se poklapaju sa iskazima koje smo dobili
7 od svjedoka koji su svjedočili pred ovim Sudom. Da li shvaćate to?

8 O: Da, shvaćam.

9 P: Dobro. Vratimo se sada na broj 17. Broj 17 Dibran Dani /Dibran Dani/.
10 To je osoba koja je identificirana na licu mjesta. To je osoba koja se
11 pojavljuje na srpskom popisu leševa koje su oni ekshumirali. Vidite sada gdje je
12 taj čovjek na kraju završio, gospodine Stevanoviću. Njegov je leš završio u
13 Petrovom Selu. Imamo tu i smrtovnice. Ja ih mogu ponuditi na uvrštenje, ali to
14 će nam uzeti vremena. To možemo kasnije uvrstiti u spis na brži način.

15 Dakle, ukoliko se Sud na kraju uvjeri da se to dogodilo, možete li Vi
16 nama objasniti kako to da je najmanje jedan leš, od leševa koje su ekshumirale
17 srpske snage, uklonjen sa mjesta gdje je izgubio život, sa mjesta gdje je živio
18 i završio u sjevernoj Srbiji?

19 O: Naravno da Vam ne mogu odgovoriti, a objasnio sam to nekoliko puta
20 zašto ne mogu da Vam odgovorim. Jer to zaista izaziva čuđenje.

21 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, kolika je udaljenost
22 između Izbice...

23

24

25

26

27

28

29

30

1 G. NICE: [simultani prevod] I Petrovog Sela? Pa, ja mislim da će nam
2 svjedok, kao iskusan policajac, moći dati i zračnu udaljenost i udaljenost
3 cestom, otprilike.

4 P: Koliko ima kilometara između Izbice i Petrovog Sela, otprilike?

5 O: Pa ima 350, 400 kilometra po slobodnoj i brzoj proceni, putem.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Hvala.

7 G. NICE: [simultani prevod]

8 P: I osim ukoliko se ne varam, niti jedna od cesta, osim možda jednog
9 manjeg djela autoputa, nije brza cesta. To su sve lokalne ceste, regionalni
10 ceste.

11 O: Nisu lokalne, ali regionalne jesu.

12 P: Preživjeli koji su ovdje svjedočili, gospodine Stevanoviću, kažu da
13 su za iskapanje leševa korišteni rovokopači. Svrha iskopavanja leševa bila je da
14 se oni sakriju, zar ne?

15 O: Pa, to bi bilo zaista krajnje nelogično. Postoji dokumentacija o tome
16 gde je svaki pojedinačno leš sahranjen. Postoji skica i, ako se dobro sećam,
17 postoje fotografije svakog od njih. Neobjašnjivo je zaista zašto bi se uradila
18 takva dokumentacija, ostavila da bude javna, dostupna i trajna, a da se... a da
19 to podrazumeva nameru da se leševi uklone. To je prosto... nema... nema nikakvog
20 uporišta u logici, niti u razumu.

21 P: Dobro, ako nam Vi ne možete biti od pomoći u vezi sa time kako to da
22 je leš koji se nalazio pod srpskom kontrolom uspio prevaliti 350 kilometara
23 cestom do Petrovog Sela, recite nam onda tko nam može pomoći.

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Ja, zaista... Može pomoći onaj ko je to učinio, ako se do njega dođe.
2 Ne znam ko može. Ko je organizovao i ko je to učinio, on jedini to zna.

3 Ono što smo mi uradili u to vreme možete videti ovde, a ono šta je neko
4 drugi uradio, mimo mog znanja, ja tu ne mogu da budem od posebne pomoći.

5 P: Ali to je šokantno nepoštovanje mrtvih, da se iskopaju i da se
6 prebace na mjesta gdje se možda neće ni pronaći. Da li se slažete s tim?

7 O: Slažem apsolutno.

8 P: Još niko do sada nije identifikovan kao transporter tih leševa, je li
9 tako? Odnosno, nije bila nikakva istraga. Do sada nije obavljena nikakva istraga
10 da se identifikuje ko je prebacio te leševe iz Izbice do Petrovog Sela.

11 O: Koliko ja znam, od momenta kada se saznalo da postoje grobnice u
12 Batajnicima i Petrovom selu, istraga je počela i, opet prema mojoj opštoj
13 informisanosti, ta istraga je u Srbiji u toku.

14 P: Sugerisem da je to učinjeno samo zbog obaveze na osnovu spoljnih
15 saznanja. Ali dajte sada da pogledamo stranicu 320.

16 I ja Vam sugerisem da je cijela svrha pomjeranja tih tijela, u prvom
17 mjestu, upravo taj strašni način na koji su oni iskopani. Pogledajte ovaj snimak
18 iz vazduha. Vidite tragove traktora, vidite kako su dirane te grobnice u Izbici
19 i vidite kako je prekopavano tlo 3. juna. Kakvo vozilo sa ovakvim gumama...
20 gusjenicama bi bilo potrebno da se obavi ovakvo osjetljivo iskopavanje leševa iz

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 pojedinačnih grobova? Recite nam to.

2 O: Ja prvi put vidim ove dve fotografije. Na ovoj desno, naravno,
3 prepoznajem jedan trag koji liči na... na trag nekog težeg vozila, ali samo
4 jedan. Dakle, vidi se da ovaj trag vodi do ove tamne mrlje i vidi se da odlazi
5 negde. Opet prema mom laičkom, sasvim laičkom iskustvu, da je rađeno
6 rovokopačima, moralo bi se ovde prepoznati više tragova ili ih ja ne vidim.

7 A slika je suviše zasenčena u ovom mestu gde je bila grobnica, tako da
8 ne mogu da prepoznam ništa osim jako zatamnjene senke.

9 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Koji je to tabulator?

10 G. NICE: [simultani prevod] 320, 75. Časni Sude, samo trenutak.

11 Izvinjavam se Vijeću.

12 Prije nego što pođemo dalje od ovih mjesta zločina, bavio sam se svim
13 osim jednog. Da li mogu da iznesem jasno naš stav u vezi sa... u vezi sa
14 Kotlinom /Kotlině/. Sudija Kwon nas je pitao da li su sva imena koja su navedena
15 u dodatku u vezi sa Kotlinom, dodatku L, identifikovana kao tijela koja... kao
16 leševi koje je identifikovao OVK. Tu je *referens* na knjigu OVK koja je
17 dostavljena optuženom nedavno. Ona je dostavljena u skladu sa pravilom 68, ali
18 ustvari, ne mora da bude dostavljena po tom pravilu, jer je to javni materijal,
19 može da se nađe u knjižari. Međutim, mi smo je dostavili iz predostrožnosti, da

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 bismo bili sigurni da optuženi neće propustiti nešto što bi moglo da mu bude na
2 raspolaganju.

3 Mislim da se četiri od tih imena koja se pojavljuju na dodatku L, a tu
4 ima 17 imena, četiri od tih 17 imena se pojavljuju u knjizi, a mislim da je
5 jedno od tih imena i dalje potvrđeno od strane brata jednog od preminulih, koji
6 je bio pripadnik OVK. To da se tvrdi da su sve žrtve bile pripadnici OVK
7 povezuje se sa konkretnim objelodanivanjem koje je učinjeno u odnosu na
8 optuženog, a to je jedan izvještaj istražitelja koji govori da su oni sahranjeni
9 na groblju UČK /UČK/. 12 od 24 žrtve su sahranjene na groblju UČK, ali nisu
10 navedena imena. Dakle, da sada sve to svedem u svjetlu svog raspoloživog
11 materijala, četiri od tih imena su imena koja se pojavljuju u knjizi OVK i
12 potvrđuje se da su oni pripadnici OVK, a brat jednog od pripadnika OVK je
13 potvrdio jedno ime. Inače, značaj toga što se nalazi u knjuz... knjizi OVK je
14 nešto čime ćemo se baviti drugom prilikom. Ovo je sve što sam htio da kažem u
15 vezi s tim.

16 Ja ću možda imati još jedno pitanje u vezi sa pomjeranjem leševa, ali
17 sada bih želio da pređem na ono što imate da mi kažete o krivičnom gonjenju
18 navodnih počinitelja krivičnih djela pripadnika MUP-a. Možemo li sada da
19 pogledamo tabulator 79.01 koji je u istom svesku, mislim, a to je svezak 2.

20 Časni Sude, ovaj dokument je preveden. Dakle, 79.1.

21 Prije nego što razvijem ovu temu, mogu li podsjetiti Vijeće da još
22 uvijek nemamo sve prevode. Ja insistiram u jednim poz... u vezi sa jednim
23 konkretnim prevodom, insistiram kod službenika za vezu, a to je dokument 144 i
24 još nam nije stavljen na raspolaganje. Možda je u međuvremenu preveden kako bih

25

26

27

28

29

30

1 mogao njime da se bavim danas. Ako ne, iako će to možda potrajati, moraćemo
2 barem proći kroz taj dokument, jer to je potencijalno vrlo važan dokument, čak i
3 bez prevoda moraćemo njime da se pozabavimo.

4 Dakle, sada smo došli do dokumenta 79.1. Ovaj dokument... ako pogledate
5 ubistva koja su počinili pripadnici SUP-a i ako kombinujemo prevedeni dio gdje
6 se navode statistički podaci sa originalnom verzijom, vidjet ćete da je ubistvo
7 negdje šest redova ili sedam redova prema dole i tu se pominju tri stavke. I to
8 je nakon "Nedozvoljene trgovine" se pominje ubistvo. Vidimo da su ukupno, dakle,
9 tri. Ukupan broj januar-juni 1998., jedno, juli-decembar 1998. dva, i zatim
10 vidite ubistvo iz nehata. Tu su bila dva... tu je bilo jedno ubistvo iz nehata
11 od jula do decembra 1998.

12 P: Da li je to tačno, gospodine Stevanović?

13 O: Tako stoji u ovoj tabeli.

14 P: Ni ubistvo ni ubistvo iz nehata u prvoj četvrtini 1999. godine, a
15 onda pet ubistava od marta do juna 1999. godine. Je li to tačno?

16 O: /?Tačno je./

17 P: Ta ubistva i ubistva iz nehata, ako uzmemo samo dva poznata događaja,
18 ubistva Jašari /Jashari/ porodice i ubistva porodice Salihaj /Salihaj/, gdje je
19 u prvom slučaju ubijeno možda nekoliko pripadnika OVK sa velikim brojem članova
20 porodice, a u slučaju Salihaj samo jedan pripadnik OVK je ubijen sa veli...
21 zajedno sa velikim brojem članova porodice, mislim da ih je bilo sedam,
22 uključujući i djecu. Da li se ta ubistva pojavljuju u Vašem statističkom prikazu

23

24

25

26

27

28

29

30

1 uopšte? Naime, ubijanje ljudi tokom događaja kao što su bila ubistva Jašari i
2 Salihaj?

3 O: Ovde su prikazana krivična dela koja su kvalifikovana ubistvom.
4 Dakle, događaj sa Jašarijima i događaj taj drugi, ne mogu da se setim na koga
5 mi... na koji događaj mislite, je verovatno drugačije kvalifikovan. Dakle, on je
6 ostao u fazi istrage kao... kao sukob, kao borba. Iz tog sukoba u kome je zaista
7 poginuo određen broj lica i u kome je poginuo, koliko se sećam, jedan najmanje,
8 a možda dva-tri policajaca, verovatno, odnosno sigurno, nije kvalifikovan
9 ubistvo. On je ostao u sferi istrage, da istraga pokaže kako će se kvalifikovati
10 događaj.

11 Ovde je reč o čistim krivičnim delima koja su očigledno rasvetljena kao
12 ubistva.

13 P: Moram Vas prekinuti. Želio bih da Vas ne prekidam, ali zbog
14 vremenskih ograničenja moram. Nadam se da je moje pitanje jednostavno. Gdje su
15 evidentirana ubistva žena i djece, kao u slučaju Jašari i Salihaj, ljudi starih
16 70 godina ili dječaka starih 16 godina, zajedno sa ostalim članovima porodice?
17 Gdje je to zabilježeno kako bi policija snosila odgovornost zbog načina na koji
18 su ubijeni ti ljudi? Možda je to nešto što je kasnije oprosteno, ali oni moraju
19 da snose odgovornost.

20 Vi ste ovdje dali i ovaj statistički pregled u materijalima koje ste
21 ponudili, u kojima se pominju ubistva. Možda su ta ubistva nešto što je
22 oprosteno ili što je opravdano, ali obavljena je istraga. Da li... Gdje se
23 nalaze podaci o toj istrazi? Da li ovaj materijal to pokriva?

24

25

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

ponedeljak, 06.06.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 O: Pa, ne pokriva materijal koji se nalazi ovde, ali predmet Jašari i
2 događaja u tom selu kod Srbice /Skënderaj/ postoji i on je vrlo sličan svakom od
3 ovih predmeta. Sličan je predmetu Pusto selo , predmet Izbica, predmet Suva
4 Reka, predmet Podujevo. Dakle, on je sličan po sadržaju materijala. Naravno,
5 ponoviću, reč je o napadu na policiju i reč je o sukobu policije i građana. I
6 sve to što se tamo desilo sigurno se nalazi u predmetu i dokumentovano je i
7 istraga je i dalje moguća. Ja sam govorio o problemima sa kojima smo se...

8 P: Zastanite na trenutak. Zastanite na trenutak. Da li se to svodi na
9 sljedeće: da bilo koji smrtni slučaj u rukama MUP-a, koji je kategorisan kao
10 nekrivični, uopšte ne ulazi u ovakve statistike?

11 O: Taj događaj je ušao u drugu statistiku. To je onaj dosije A u kome su
12 događaji sa smrtnom posledicom. I on se sigurno nalazi tamo i po broju lica, ali
13 je evidentiran kao jedan događaj u kome ima određen broj žrtava na jednoj i na
14 drugoj strani, u sukobu. A policija kada izveštaj o tom događaju dostavi
15 tužiocu, tužilac odlučuje šta će dalje raditi po tom događaju i nalaže određene
16 mere policiji i istražnim organima. U ovom trenutku ja ne mogu da kažem šta je
17 sve urađeno po tom slučaju, ali takav predmet, kao i niz ovde prisutnih
18 predmeta, postoji sigurno.

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, ako je ovo zgodan
2 trenutak, sada ćemo napraviti pauzu 20 minuta.

3 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.
4 ... Početak pauze u 12.16h
5 ... Sednica nastavljena u 12.40h

6 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.
7 Izvolite sjesti.

8 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Izvolite, gospodine Nice.

9 G. NICE: [simultani prevod]

10 P: Tabulator 77, gospodine Stevanović. Ovaj je preveden. To je "Pregled
11 izvršenih krivičnih djela na štetu Albanaca na području Kosova i Metohije u
12 periodu od 1. januara 1998. i 10. do 20. juna 1999."

13 Na stranici 1, A2, član 47, a to je ubistvo, vidimo ukupno 408 ubistava
14 kosovskih Albanaca identifikovanih u tom periodu. Vaši dokumenti sugerišu, kao
15 što ćemo vidjeti, da se samo pet od tih slučajeva može pripisati zločinima koje
16 su počinili pripadnici MUP-a. Je li to tačno?

17 O: Pa, ne znam da li samo pet. Koliko sam malopre zapazio, osam
18 krivičnih dela. I ovde je zaista 408, ali bih imao...

19 P: Bez obzira.

20 O: ... da to ne znači da je 408 poginulih lica. Tu može biti znatno veći
21 broj poginulih. Reč je o 408 događaja ili dela, a broj izvršilaca i broj
22 poginulih lica može biti i veći od ovog broja. Možda je to samo po sebi jasno,
23 izvinjavam se ako sam bio suvišan u obrazloženju.

24 P: A šta to otkriva? Da li to otkriva da su u Vašoj statistici civili
25
26
27
28
29
30

1 ubijali jedni druge ili da je vojska ubijala civile? Šta to pokazuje?

2 O: Pa, to pokazuje jednostavno broj krivičnih dela, a izvršioci mogu
3 biti iz svih struktura. Ja sam do... ja sam imao priliku da govorim o nekoliko
4 različitih primera koji govore o tome da su izvršioci različite pripadnosti i da
5 su žrtve različite pripadnosti. Naravno, ovde u ovom pregledu, žrtve su Albanci,
6 a izvršioci svih ovih dela su...

7 P: Mi smo čuli dokaze o stotinama i hiljadama ljudi koji su ubijeni i u
8 velikom broju su ih ubili pripadnici policije i vojske koji su čistili područje
9 od Albanaca. Da li te tvrdnje pokrivaju uopšte ovih 408 ili je riječ o ubistvima
10 o kojima uopšte nije vođena istraga? To mora da znamo.

11 O: Ovde je reč samo o 400 dela koja su kvalifikovana kao ubistva.
12 Postoji, već sam rekao, oko 1.500 događaja sa stradalim licima, ali svi oni do
13 danas ili do ovog trenutka nisu kvalifikovani ubistvom, a to ne znači da neće.
14 Ukoliko se bilo koji od tih događaja i danas rasvetli, on će biti kvalifikovan
15 ili ubistvom ili odgovarajućom kvalifikacijom iz krivičnog zakonika.

16 P: Da se vratimo na istrage ili krivična gonjenja o kojima ste nam
17 govorili.

18 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, gospodine Milošević.

19 OPTUŽENI: Pa, imam utisak da gospodin Nice ne postavlja korektno pitanje
20 svedoku, jer u ovom istom dokumentu na koji se on poziva, već na drugoj strani

21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 piše broj otkrivenih izvršilaca krivičnih dela i onda od toga civilna lica,
2 policija aktivni sastav, rezervni sastav; vojska aktivni sastav, vojska rezervni
3 sastav, ostala lica. Prema tome, u istoj toj tabeli dati su odgovori na pitanja
4 koja on traži.

5 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, gospodine Milošević, to je
6 pitanje kojim se Vi možete baviti u Vašem dodatnom ispitivanju.

7 G. NICE: [simultani prevod]

8 P: A da se sada pozabavimo krivičnim djelima o kojima ste nam govorili.
9 Bavili smo se Cvjetanom i Demirovićem. Još dvije stvari u vezi s njima. Prvo,
10 Demirović je pobjegao u Kanadu; je li tako?

11 O: To mi je poznato.

12 P: Cvjetan je na kraju osuđen na 20 god... godina zatvora. Je li tako?

13 O: Tu informaciju, na žalost, nemam.

14 P: On je jedini od svih ovih krivičnih djela počinitelaca na kojeg možete
15 da pokažete, pretpostavljam, koji je terećen za ratni zločin. Potvrdit ćete to?

16 O: Pa, nisam siguran same kvalifikacije, ali mislim da imam informacije
17 da je u poslednje vreme tako.

18 P: Jedini razlog zašto su ga teretili za ratni zločin je zato što je
19 nevladina organizacija i advokati njegovi, u njegovoj vlastitoj Odbrani,
20 insistirali da ga se tereti za ratni zločin, a ne za obično ubistvo. Je li to
21 tačno?

22 O: To... to zaista ne znam. Ne znam ko je kakvu tezu zastupao u
23 postupku.

24 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, ako imate
25
26
27
28
29
30

1 informaciju o tome, bilo bi interesantno i korisno da vidimo, da Vijeće to ima
2 na raspolaganju.

3 G. NICE: [simultani prevod] Svakako, samo da to pronađemo.

4 P: Razlog zašto se ovaj slučaj vraća na sud, kao što se danas vraća, je
5 da čak i u Cvjetanovom slučaju, uprkos ogromnom broju ljudi koji su poginuli,
6 njegova osuđujuća presuda je anulirana na žalbenom sudu; je li tako?

7 O: Ne znam zaista delove postupka i njihove ishode.

8 P: U redu. Ako ne znate, idemo dalje. I dok gospođa Tromp tra...traži tu
9 konkretnu informaciju, mi ćemo u međuvremenu da se pozabavimo jednim detaljem,
10 prije nego što pređemo na drugu temu. Recite nam da li ste čuli iskaz čovjeka po
11 imenu Gojović, tokom njegovog svjedočenja na ovom Sudu o krivičnom gonjenju
12 vojske. Da li ste čuli ili saznali za to?

13 O: Ne. Samo znam da je svedočio, ali nisam pratio svedočenje.

14 P: Da li ste saznali, bilo u medijima ili negdje drugo, o čovjeku po
15 imenu Đurović koji se suprotstavio politici, kako je on nazvao, politici
16 otpuštanja ljudi sa Kosova i on je zbog toga, uprkos tome što je on bio pukovnik
17 u kancelariji tužioca, vraćen je u Srbiju sa Kosova? Da li ste saznali za njega?

18 O: Ne. Ne znači mi ništa to prezime.

19 P: Da li je situacija takva da su i MUP i vojska na Kosovu imali isti
20 stav, a to je da su zatvarali oči pred onim što su... sto se radilo i da su
21 krivično gonili samo ako su na to bili prisiljeni okolnostima?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: Pa, to nije tačno. Objasnio sam čak i primer velikih pritisaka,
2 kojima policija nije podlegla, da se lica puste iz pritvora. Naravno, reč je o
3 jednom primeru koji je meni poznat.

4 P: Da li Vam je poznato ili bi Vas iznenadilo da saznate da sâmo
5 pominjanje njegovog ima... imena u ovoj sudnici, ne to da on bude svjedok, već
6 samo pominjanje njegovog imena u ovoj sudnici kao dio izvođenja dokaza
7 Tužilaštva, da je zbog toga Đurović izgubio svoj posao? Da li Vam je to poznato?

8 O: Moram da shvatim: da... da bi izgubio posao ako bi svedočio? Da li
9 to... da li je to smisao pitanja?

10 P: Njegovo ime je pomenuo neko u ovoj sudnici, neko ko je bio za
11 adekvatno vođenje krivičnog postupka protiv počinitelaca i zbog tog pominjanja
12 njegovog imena on je izgubio posao. Da li Vam je to poznato? To pokazuje okolinu
13 u kojoj ljudi i dalje rade.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Nice, ja sam takođe
15 zainteresovan za onaj predmet koji je otišao na žalbeno vijeće i gdje je
16 anulirana presuda, jer mislim da bi bilo korisno da se sazna zašto je anulirana
17 presuda. Mi moramo to znati.

18 G. NICE: [simultani prevod] U redu. Hvala. U ovom trenutku imam samo
19 materijal koji dolazi iz jednog izvještaja u štampi, kada je... u vezi sa ovim
20 što je svjedok rekao da mu se popravilo sjećanje kada je pročitao nešto u
21 štampi. Ja sam se kroz taj članak informisao da je taj predmet nastavljen u
22 ponedjeljak, jer je Cvjetan osuđen na 20 godina za ratne zločine, a Vrhovni sud
23
24
25
26
27
28
29
30

1 je anulirao tu kaznu i vratio predmet na ponovno suđenje, a zatim su advokati
2 uložili žalbu zbog narušavanja postupka.

3 Ja ću da zamolim moje kolege da pročitaju ostatak tog članka.

4 A što se tiče ostalih pitanja koje je pokrenuo uvaženi sudija, ja ću se
5 potruditi da na to nađem odgovor. U ovom trenutku ga još uvijek nemam.

6 P: Sljedeći zločin, za koji ste nam rekli je zločin koji su pogonil...
7 počinili Predrag Nikolić, Seletović, Zoran Đeletić, Ivan Ivanov u odnosu na
8 porodicu Lajkčuri /?Blakcori/. To je Vaš tabulator 158 do 167. Ne morate da
9 vadite te tabulatore, recite nam samo da li se u tom slučaju teretilo za
10 uobičajena krivična djela, za obična krivična djela, a ne ratne zločine.

11 O: Ja mislim da je krivična prijava podneta za krivično delo ubistva.

12 P: Da, naravno. Teretiti za ubistvo, izgubi... time se izbjegava rizik
13 da se utvrdi da je počinjen ratni zločin, jer to bi onda uključivalo i učesće
14 viših poli... vojnih i političkih ličnosti u tom zločinu, zar ne?

15 O: Pa, samo po sebi ne. Mada, opet ponavljam, ne mogu da govorim kao
16 pravni ekspert, jer po obrazovanju nisam pravnik. Naravno, imam veliko iskustvo
17 u policiji. Po onome što sam ja saznao, reč je o izolovanom događaju, van svake
18 borbe, van svakih dejstava, van svakog plana. Dakle, desilo se ubistvo jedne
19 porodice na jednom konkretnom mestu, van bilo kakve jedinice, bilo kakve akcije

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 i tako dalje. Prosto umišljajno ubistvo četiri policajaca izvršeno nad jednom
2 porodicom koja se zatekla na tom mestu.

3 P: Prije nego što završim sa ovom temom, ono nešto želim da Vas pitam o
4 ovom konkretnom zločinu u ovom trenutku: jedna od stvari koju niti Vi, niti bilo
5 ko drugi znao ovih dana...

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodine Milošević, izvolite.

7 OPTUŽENI: Da li smatrate za shodno da kad tvrdi nešto gospodin Nice, a
8 tvrdio je da je neki pukovnik otpušten zato što je njegovo ime ovde pomenuto i
9 govori o poništavanju neke presude za koju ste Vi zainteresovani, da bi bilo
10 potrebno da se kaže kad je taj pukovnik otpušten i kad je taj slučaj poništen na
11 Vrhovnom sudu.

12 G. NICE: [simultani prevod] Time se samo uzima neophodno vrijeme bez
13 potrebe.

14 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Gospodin Nice nam je obećao
15 informaciju o tome.

16 G. NICE: [simultani prevod]

17 P: Jedna stvar koju niti Vi, niti bilo ko drugi ko se pojavljuje u ime
18 ovog optuženog, ne možete da osporite je da su advokati Agani i Keljmendi
19 /Kelmendi/ ubijeni ubrzo nakon što je počelo bombardovanje, da su ti ljudi koji
20 su ubijeni bili dobri ljudi i da su obavljali dobar posao; je li tako?

21 O: Ja sam za ime Fehmi Agani čuo i, koliko znam, on je bio jedan od
22 lidera neke partije Albanaca na Kosovu i Metohiji, ali zaista se ne mogu da
23 setim Keljmendija. Imam to prezime u... ali ne znam da je bio advokat. I znam da
24 je Agani ubijen. To... to je nesporno.

25 P: Zar Vi nama stvarno tvrdite, Vi kao policajac na visokom položaju, da
26 Vi ne znate za činjenicu da su uniformisane srpske snage odvele gospodina
27 Keljmendija i njegovog sina iz njihovog doma i ubile? Da li nam zaista ozbiljno
28
29
30

1 to kažete? To je jedno od najpoznatijih slučajeva ubistva advokata koji se bavio
2 ljudskim pravima u toku cijele istorije i Vi nam kažete da se ne sjećate
3 njegovog imena.

4 O: Ja Vam odgovorno kažem da znam za ubistvo Fehmi Aganija i znam da sam
5 se lično interesovao kako teče istraga u rasvetljavanju tog ubistva. A za
6 ubistvo Keljmendija ne mogu da se setim nijednog detalja, mada imam u svesti da
7 je taj advokat ubijen, ali ne mogu da se setim ni kada, ni gde, ni bilo čega
8 drugog.

9 A za ubistvo Aganija imam saznanja i lično sam se interesovao da se to
10 ubistvo rasvetli. Čak sam u nekom trenutku bio uveren i da je rasvetljeno,
11 paralelno sa ovim ubistvom porodice Bljakćori, ali se onda naknadno ispostavilo
12 da nije.

13 P: Upravo tako. Bljakćori... izvinjavam se, Nikolić i Đeletović, obojica
14 su uhapšeni zbog sumnje, a kasnije je obavljena istraga u vezi sa ubistvom
15 Aganija, čovjeka koji je išao da brani nekog drugog i skinut je s voza i ubijen.
16 I onda je ta istraga prekinuta i onda su ta dvojica ljudi se suočili sa istragom
17 u vezi sa običnim ubistvom porodice Bljakćori. Je li to tako?

18 O: Već sam rekao. Dakle, ja sam imao uverenje da je to delo rasvetljeno
19 i mislim da sam čak tako rekao Vašim istražiteljima. Ali to sam, nakon razgovora
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 sa istražiteljima želeo da proverim detaljno i onda sam gledajući predmet
2 utvrdio da to ubistvo Fehmi Aganija nije dokazano u istrazi, a istraga nije
3 završena.

4 Dokazano je ubistvo porodice Bljakćori koje se desilo negde u približno
5 istoj lokaciji i koliko se sećam istog dana. I zbog ubistva porodice Bljakćori,
6 istog trenutka kada je delo rasvetljeno, četiri policajca su pritvorena i ostala
7 su u pritvoru sve do kraja rata. Kasnije nisam detaljnije pratio taj predmet, to
8 sam takođe rekao. I rekao sam da smo imali skoro dvadesetodnevni pritisak od
9 građana koji su bili u uverenju da to nisu učinili ti policajci, da ih pustimo
10 iz pritvora. I rekao sam da ih nikada nismo pustili iz pritvora. I to je ono što
11 ja znam o tom događaju i u vezi sa ubistvom Fehmi Aganija.

12 P: Ubistvo osoba, kao što je riječ o velikom broju žrtava Cvjetana,
13 porodici koju je poklao Nikolić i Đeletović, može se opisati kao pretjerivanje
14 pojedinaca, ali da li je situacija, gospodine Stevanović, takva da ubistvo u
15 tako kritično vrijeme advokata koji se zalagao za ljudska prava, kao što je bio
16 Keljmendi, i značajnog vođe, kao što je bio Agani, ne može se zataškati na taj
17 način, jer je riječ o političkim motivima i zbog toga te istrage nikada nisu ni
18 završene.

19 O: Molim Vas, vrlo je jasno da je policijski deo istrage i policijski
20 deo posla, da budem konkretniji, u tim slučajevima izveden do kraja. Podnete su
21 krivične prijave protiv nepoznatog počinioca tog dela i svi ostali raspoloživi
22 dokazi u vezi sa tim dostavljeni su nadležnom tužiocu. To je nesporno i ja, na
23
24
25
26
27
28
29
30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

ponedeljak, 06.06.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti uskladena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 žalost, nemam predmet, mo...moguće da ga ima čak tu, iz koga bi se videlo da je
2 policija podnela krivičnu prijavu, najpre po po... po nepoznatom izvršiocu, a
3 zatim po poznatom izvršiocu, u slučaju porodice Bljakćori.

4 A u slučaju Fehmi Aganija, siguran sam da je podneta krivična prijava
5 protiv nepoznatog izvršioca. Zaista se ne sećam kakva je situacija sa
6 Keljmendijem, ali sam takođe siguran da je ono što je najmanje urađeno da je
7 podneta krivična prijava po nepoznatom izvršiocu. Ali ne mogu to sa sigurnošću
8 da tvrdim, jer se ne sećam predmeta.

9 P: Sljedeće ubistvo o kome ste govorili je Vaš tabulator 172 do 173. To
10 je Boban i Đorđe, Simić Đorđa, i to je takođe suđeno kao obično ubistvo, a ne
11 kao ratni zločin; je li tako?

12 O: Izvinjavam se, morate me podsetiti na koje se mesto odnosi, jer po
13 prezimenima ne mogu da identifikujem događaj. Možda Orahovac /Rahovec/, možda
14 Mitrovica?

15 P: Orahovac, da. Orahovac.

16 O: Da, to je takođe... Mislim da imaju dve krivične prijave ili jedna
17 krivična prijava za dva dela, ali takođe je krivična prijava za krivično delo
18 ubistvo.

19 P: U redu. To je, od svih zločina od kojih ste nam rekli, jedino koje je
20 počelo u bilo kom stepenu prije nego što je optuženi napustio svoju funkciju. I
21 čak je i to počelo u junu 2000. godine. Mislim na proces istrage ili suđenje
22 koje je počelo tada.

23 O: To su događaji za koje sam ja imao određena saznanja i ja sam
24 sugerisao da Odbrana pripremi te predmete. Naravno, postoji i niz sličnih

25

26

27

28

29

30

1 predmeta koju su došli u sličnu fazu ili su završeni, kada je reč o stradanjima
2 civila. Ja ne znam koliko još predmeta ima koji su... koji se vezuju za
3 policajce, ali statistiku naravno imamo ovde. A ovih nekoliko predmeta, to su
4 predmeti o kojima sam ja imao nešto više saznanja u odnosu na druge predmete.

5 P: Prvi predmet, za Orahovac, Boban Petković i Đorđe Simić, je krivično
6 gonjen kao ubistvo. Međutim, druga dva slučaja za koja ste nam Vi rekli, Boban
7 Petković, to je tabulator 174, i gora... Goran /?Veselinović/ i Dragan
8 Todosijević, to su tabulatori 170 i 171, nikada nisu procesuirani, zar ne?

9 O: Ne mogu to da potvrdim. Ja... Moja saznanja ukazuju da jesu, ali ne
10 mogu da potvrdim.

11 P: Ako možete pokazati materijale koji to govore, u svim materijalima
12 koje ste Vi donijeli, bit ću Vam zahvalan. Ni u jednom trenutku nitko nije
13 krivično gonjen za protjerivanje, zar ne? Nitko iz MUP-a.

14 O: Po mojim saznanjima, ne.

15 P: Isto tako, naravno, ista stvar vrijedi i za one koji su krivično
16 gonili ljude zato što su bili političari ili advokati. Jer protjerivanje bi
17 neizbježno moralo zahvatiti i nadređenog. Zbog toga se nije mogao teretiti nitko
18 samo na niskom nivou. Da li je to razlog zbog kojega nije bilo krivičnih
19 gonjenja za protjerivanje?

20 O: Ne. Razlog zbog kojih nije bilo krivičnih prijava za proterivanje je
21 nepostojanje saznanja da bilo ko nasilno pokreće bilo koga, iako smo se brinuli
22 za to i razmišljali o toj mogućnosti. A nema nikakvog govora o tome da je

23

24

25

26

27

28

29

30

1 podnošenje ili nepodnošenje krivičnih prijava zavisilo od pripadnosti žrtve i od
2 pripadnosti izvršioca. Dakle, nikako se ne može govoriti da ubistvo Fehmi
3 Aganija i Keljmendija nije procesuirano zato što su oni advokati. Rekao sam više
4 puta, sve žrtve su, u smislu policijskog delovanja, imale isti tretman. I svr...
5 svi izvršioc, nezavisno od njihovog statusa, imali bi isti tretman.

6 A i proterivanje je morao neko pojedinačno da... da obavi, da je to
7 činjeno. Naravno morao bi se nać... morala bi se naći odgovarajuća
8 kvalifikacija za takvo ponašanje, a to verovatno ne bi bio problem.

9 P: Da li je neko krivično gonjen zbog toga što je spaljivao osobna
10 dokumenta ljudi?

11 O: Mislim da nije. Nisam siguran. Nemam saznanja.

12 P: Vi kažete da dokazi, a mi smo ovdje vidjeli jako puno dokaza o tome
13 da su MUP i policija izbacivali ljude sa Kosova i na granici im uništavali
14 dokumente, i Vi ste rekli da to sve skupa nema nikakvog smisla zato jer su oni
15 mogli zatražiti sva njihova građanska prava po povratku. Možete li nam, molim
16 Vas, reći da li je netko podnio takav zahtjev i da li je takav zahtjev odobren?

17 O: Ne znam za šta da li je odo... Odobren za povratak?

18 P: Moramo možda ići malo sporije. Vi ste u svom iskazu rekli da sva
19 svjedočenja koja smo mi ovdje čuli o tome kako su im dokumenti oduzimani i
20 uništavani, kako su im tablice automobila uništavane, kako su im dokumenti
21 spaljivani, da su svi ti dokazi potpuno irelevantni i beznačajni, zato jer su ti

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 ljudi mogli obratiti se vlastima i onda bi baza podataka bila izvor podataka na
2 temelju kojih oni mogu i dalje biti tretirani kao građani Kosova.

3 Moje pitanje Vama glasi: možete li me uputiti na nekoga ko je ikada
4 podnio jedan takav zahtjev?

5 O: Prvo da kažem da moj odgovor apsolutno nije imao takav kontekst. Ja
6 nisam osporio da je to protivzakonito, ako se dešavalo i u kom obimu se
7 dešavalo. I nisam rekao da to nije bitno i da to nema smisla ukoliko mi već
8 imamo jedinstven informacioni sistem. Ja sam samo rekao činjenicu, odgovarajući
9 na pitanje, da to ne može biti ključni razlog da neko ne dobije državljanstvo.
10 Dakle, kontekst je bio potpuno drugačiji.

11 Naravno, u odgovoru na drugi deo pitanja, da mi nije poznat... to da je
12 neko konkretan podneo bilo koji zahtev ko je ostao bez putne isprave da se
13 vrati. Ali takvih slučajeva u praksi verovatno da ima. A u vezi sa Kosovom,
14 naravno, nije mi poznat nijedan takav slučaj.

15 P: Gospodine Stevanoviću, Vi veoma dobro znate da nakon što ljude
16 izbace, nakon što im prijete, nakon što vide sve zločine u kolonama izbjeglica,
17 da sigurno nikome nije padalo napamet da se obrati istim tim snagama za pomoć da
18 se vrate natrag kući. Vi znate da to nije bio slučaj, zar ne?

19 O: To nije bio slučaj. Ali nije bio slučaj, kako ga Vi generalizujete,
20 da su svi proterani, da je to bio cilj i tako dalje. Ne bih se vraćao na to
21 pitanje. Odlazak u najve... u velikoj većini je bio stvar njihove volje, njihove
22 potrebe ili nužde da napuste ratom zahvaćeni prostor i zbog svih drugih razloga
23 koje sam pokušao da objasnim u nekoliko odgovora.

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Posljednja tri pitanja o ubistvima koja su izvršile snage MUP-a, i
2 sada se bavim samo ubistvima zato što nemamo vrije... vremena za druge stvari.
3 Točno je, zar ne, da postoje samo tri slučaja u kojima je MUP optužen za ratni
4 zločin, kad je riječ o ubistvima? Jedan je takav slučaj Cvjetana, o kojem smo
5 govorili i on je sada vraćen na ponovno suđenje. Taj se odnosi na Kosovo. Drugi
6 takav slučaj je slučaj Štrpce. To je onaj vlak iz kojega su ljudi izvučeni i
7 ubijeni. Ponekad se to zove i slučaj Sjeverin, zar ne?

8 O: To su dva slučaja, ali su na određeni način povezana. Sjeverin je
9 otmica iz autobusa, a Štrpci su otvit... otmica iz voza.

10 P: Samo trenutak, molim.

11 To se dogodilo kada? 1992. godine?

12 O: Ja o... sada nisam si... To se dogodilo 1992. godine, a možda i
13 početkom 1991., ali mislim 1992. Imao sam bolje sećanje kada sam o tome razgo...
14 odgovarao na pitanje, ali jedan se svakako dogodio 1992. godine.

15 P: Dobro. Glavni ubica je poznati masovni ubica pod imenom Milan Lukić,
16 zar ne?

17 O: To... ta otmica se dogodila sa grupom kojom je rukovodio Milan Lukić.
18 Dovodila se u vezu.

19 P: Da. I ono što se dogodilo je to da je on izručen, ako se to uopće
20 tako može reći, entitetu poznatom pod imenom Republika Srpska i odatle je
21 nestao, tako da se on nikada nije morao suočiti sa suđenjem, zar ne?

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 O: On je, po mom dobrom sećanju, bio pritvoren u jednom tr... uhapšen i
2 pritvoren u jednom trenutku. Mislím da je uhapšen na prostoru SUP-a Užice,
3 mislim da se nalazio u pritvoru, možda i u Beogradu, i sećam se da je iz
4 nekakvih proceduralnih razloga pušten. Dakle, to je ono što ja znam. Ali ne znam
5 da li je predat ili je izručen ili je samo pušten. To zaista u ovom trenutku ne
6 znam. To se verovatno dešavalo kada sam ja bio angažovan u onim aktivnostima oko
7 Drine o ko... o kojima smo više govorili prethodnih dana.

8 Meni je bilo bitno da se slični događaji ne ponove i oni se zaista nisu
9 ponovili otkad sam angažovao jedinice na tom prostoru.

10 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, ako mi dozvolíte ja ću sada
11 svjedoku predati original jednog dokumenta. To je postojeći dokazni predmet u
12 našem predmetu. Molim da se to stavi i na grafoskop. Ova kopija ima neke oznake
13 koje su unesene, ali ja sam ih pokušao izbrisati.

14 To je dio dokaznog predmeta 667, tabulator 8. Molim da se to dade
15 svjedoku, a ovaj dio stavíte na grafoskop.

16 P: To je dokument koji je uvršten u spis u ovom predmetu. Dokument
17 dolazi sa 8. sjednice sa Vrhovnog savjeta obrane. Ako pogledate dno strane,
18 vidjet ćete da optuženi govori o Štrpcima i kaže: "Ne, samo je jedan čovjek
19 kontroli... izvodio kontrolu, a ostali su ušli u vlak na stanici u Štrpcima.
20 Jedan je ubačen i on je sve njih gledao. Moramo ih sve pohvatati."

21 Zatim Bulatović kaže: "Tražena je... tražen je otkup. Mi smo pokušali da
22 platimo otkupninu za te ljude." Slijedeću stranu, molim. "Naša policija uhapsila

23
24
25
26
27
28
29
30

1 je Lukića. On se nalazi iza rešetaka. Vidjet ćemo što ćemo sljedeće uraditi. Ne
2 smijemo govoriti o tome zato jer moramo... želimo uhapsiti i neke druge. On je
3 ubica i kriminalac."

4 I zatim Bulatović kaže: "On je zapravo jedna tragična figura."

5 PREVODILAC: Napomena prevodioca. Nemamo originalni tekst. Ovo je bio
6 prijevod sa engleskog prijevoda.

7 G. NICE: [simultani prevod]

8 P: Da li Vam je poznato to da su viši političari itekako dobro znali tko
9 je počinio masakr u Štrpcima i to veoma rano?

10 O: Meni je logično da su oni znali, jer se zaista desio jedan ozbiljan
11 masakr. Ali nije mi poznat ovaj sastanak i nisu mi poznati ovi govori koje ste
12 sada citirali, niti znam kada se to desilo. Ali o samom događaju svi su znali...

13 P: Dobro. Dobro. Na kojem bi se nivou odlučivalo o takozvanom izručenju
14 entitetu poput Republike Srpske, da se nekoga pusti iz Srbije, ode na suđenje
15 negdje drugdje i da onda on nestane? Dakle, na kojem bi se nivou o tome moralo
16 odlučivati? Da li je to nivo ovog optuženog?

17 O: Ja mislim da je to neki nivo u strukturi pravosudnih organa. Ne
18 verujem da u vezi sa izručenjem državljanina druge države treba da odlučuje
19 državni vrh. Mislim to je moje, naravno, mišljenje o tome, ali ne smatram sebe
20 dovoljno upoznatim sa tom procedurom izručenja i ekstradicije. Mislim da je ta
21 procedura propisana svakako Zakonom o krivičnom postupku.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: Vama nije poznato to da Republika Srpska nije država, odnosno
2 pogotovo da to nije bila u ono doba?

3 O: Pa dobro, ne mogu sada govoriti u tim kategorijama. Dakle, svakako je
4 Bosna i Hercegovina druga država.

5 OPTUŽENI: Gospodine Robinson.

6 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, gospodine Miloševiću.

7 OPTUŽENI: Mogu li i ja da dobijem ovaj dokument koji je maločas citiran.
8 Rekao je gospodin Nice 8. sednica Vrhovnog saveta odbrane.

9 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da, možete. Molim da se dokument
10 preda gospodinu Miloševiću.

11 G. NICE: [simultani prevod] Kao što sam rekao, tražio sam Vašu dozvolu
12 da ga koristim. Mislim da možemo optuženom dati original, a meni možete vratiti
13 engleski prijevod. Dakle, molim da se original na B/H/S-u da optuženom, a da se
14 engleski prijevod vrati meni.

15 P: U redu. Još nekoliko manjih tema. Pretpostavljam da još uvijek nemamo
16 engleski prijevod dokaznog predmeta 144. Da, dobro. Nismo dobili.

17 Vi ste nam u jednom ranijem trenutku rekli da Vam nije bilo poznato to
18 da su Crvene beretke formirane 1998. /?1991./, kasnije transformirane u JSO. I
19 Vi ste nam rek... Vi ste nam rekli da ono što se dogodilo na ceremoniji
20 godišnjice 1996. mora da je bilo različito od onoga što smo vidjeli na
21 videosnimci ceremonije godišnjice 1997. Gospodine Stevanoviću, moram biti sasvim
22 otvoren. Ja Vam kažem da ste Vi izrekli potpunu laž u vezi s time i to se može
23 dokazati na sljedeći način. Vi ste prošle tjedna potvrdili da je Vaš nadređeni,
24
25
26
27
28
29
30

1 Đorđević, bio prisutan i da se može vidjeti na videosnimci svečanosti iz Kule iz
2 godine 1997. Točno?

3 O: General Đorđević se može videti na svečanosti iz Kule iz 1998.
4 godine. To je tačno.

5 P: Vi ste bili njegov zamjenik i s njime ste se družili.

6 O: Ja nisam bio njihov... njegov zamenik nikada. Ja sam samo jednom u
7 profesiji bio zamenik načelnika Uprave policije. Đorđević i ja smo na isti način
8 imenovani od Vlade na dužnost pomoćnika ministra. On je odlukom ministra bio
9 načelnik resora, ali smo obojica bili pomoćnici ministra i nikada mu nisam bio
10 zamenik. Možda na dužnosti u Upravi policije, to sam možda propustio...

11 P: Dobro. U redu. Ja Vam kažem da je Vaša tvrdnja da je Frenki Simatović
12 rekao jednu stvar i ispričao jednu historiju jedne godine, a onda drugu
13 historiju sljedeće godine, besmislena. To je nešto što ste Vi morali reći zato
14 jer pokušavate prikriti Vaša saznanja o Crvenim beretkama.

15 O: Ne, to nije tačno. Ja ne pokušavam prikriti saznanja. Ja se dobro
16 sećam da sam bio pozvan na svečanost povodom obrazovanja Jedinice za specijalne
17 operacije. Naravno da se ne sećam svih detalja iz govora, ali sve moje... sva
18 moja sećanja na... na tu svečanost govore da je jedinica osnovana tada ili

19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

1 neposredno pre tog dana, ali je svečanost bila povodom dana osnivanja te
2 jedinice.

3 P: Sljedeća stvar odnosi se na tabulatore 82 i 83. Ne morate ih sada
4 tražiti. To su dokumenti datirani sredinom aprila 1999., a govore o pokretu
5 civila. Da li prihvaćate ono što smo čuli iz dokaznog predmeta 234 i svjedoka iz
6 UNHCR-a koji ga je uveo, to je da je do 5. aprila ukupni broj izbjeglica bio
7 otprilike 400.000? Da li prihvaćate tu brojku?

8 O: Pa, ja znam da je... Ne mogu da kažem ovog trenutka da li tu brojku
9 prihvatom. Svakako da je do tog datuma bilo značajnih pokretanja civila i
10 značajan broj civila je napustio Kosovo i Metohiju. Svakodnevno MUP je
11 izveštavan o orijentacionom broju lica koja su prešla granicu, a moja sećanja su
12 na cifru od 800.000, ukupno, lica koja su napustila Kosovo i Metohiju tokom
13 rata. A koliko je baš do tog datuma, nisam siguran. Moguće da je ta brojka
14 realna.

15 P: Moja tvrdnja je da su naređenja poput onih kojih se nalaze u
16 tabulitari... tabulatorima 82 i 83 su naređenja koja je lako napisati jednom kad
17 se većina stanovništva već izbacila i ta su naređenja samo to, pokušaj
18 prikrivanja.

19 O: Pa, ja ne znam datume naređenja, ali verujem da su tadašnja. Ali
20 tvrdim ono što sam do sada uvek tvrdio: rukovodstva svih policijskih jedinica, a
21 i vojnih, koliko se sećam, su bila jako zabrinuta zbog toga i činila su sve da
22 se zaustavi pokret civila, na bilo koji način, izuzev primenom sile. I mogu da
23 Vam kažem da posle početka NATO bombardovanja skoro svaki dan je to pitanje bilo
24 pitanje koje predstavlja veliki problem, ali nije imalo načina da se pokretanje
25 civila zaustavi.

26

27

28

29

30

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

Prazna stranica umetnuta radi usklađivanja numeracije stranica.

ponedeljak, 06.06.2005.

Predmet br. IT-02-54-T

Ovaj transkript je izrađen na osnovu zvaničnog zvučnog zapisa na jeziku regiona, načinjenog tokom sudskog postupka, poštujući *verbatim* pravilo (doslovan zapis, od riječi do riječi). Kako su na suđenju korišteni bosanski, hrvatski i srpski jezik (B/H/S), ovisno o izvornom govorniku odnosno prevodiocu, tako su sva tri jezika zastupljena i u transkriptu. Ukoliko se govornik na suđenju služio nekim drugim jezikom osim navedenih, zapisan je simultani prijevod prevodioca na B/H/S. Članom 33 Statuta Međunarodnog suda utvrđeno je da su radni jezici Međunarodnog suda engleski i francuski. U slučaju razlike između ovog transkripta i verzije na engleskom ili francuskom jeziku, verzija transkripta na radnom jeziku bit će mjerodavni dokument. Numeracija stranica transkripta je u potpunosti usklađena s transkriptom na engleskom jeziku.

1 Sem silom, naravno, a to bi bio verovatno takođe zločin.

2 P: Tabulator 3 dokaznog predmeta 144. Ne. Ustvari, mislim na fascikl
3 broj 4, dokazni predmet 144... tabulator 144.

4 G. NICE: [simultani prevod] Časni Sude, znam da je teško sada obraditi
5 ovaj dokument u ovim okolnostima i znam da je prioritet za prevod bio veoma
6 visok i jednostavno nisam mogao iskoristiti moje ograničene resurse da se to dva
7 puta prevodi.

8 P: Recite nam, molim Vas, ukratko u jednoj rečenici, o čemu se radi u
9 ovom dokumentu.

10 O: Mislim da smo ovaj dokument delimično citirali. Dakle, iz samog
11 naslova se vidi o čemu se radi. Mada meni, naravno, naziv ovaj "Operativno-
12 međuresorski štab za suzbijanje terorizma" u principu nije poznat kao pojam. Ali
13 iz sastava prisutnih ljudi može se zaključiti da je to naziv za takav sastav
14 prisutnih ljudi.

15 P: Optuženi je sazvao ovaj sastanak, zar ne?

16 O: Pa, mogu da Vam kažem da je to logično, ali mene je na ovaj sastanak
17 pozvao ministar unutrašnjih poslova, a ne predsednik SRJ.

18 P: Vidimo da su bili prisutni svi vrhovni vojni i policijski dužnosnici.
19 Tu je Đorđević, Milošević, Milutinović, Šainović, svi su ovdje.

20 O: Da, tu se vidi ko je ovde.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 P: A ishod sastanka je bio koji prijedlog?

2 O: Pa, moram se podsetiti. Da, ti zaključci su na poslednjoj strani.

3 P: Da li je jedan od prijedloga bio nastavak zajedničke komande?

4 O: Da. To mislim da sam pročitô da je jedan od takvih zaključaka bio,
5 ali zajedničke komande u smislu koji sam objasnio.

6 P: Postoje li još nekakvi dokumenti o ovoj istoj vrsti sastanka o kojoj
7 svjedoči ovaj dokument?

8 O: Meni u ovom trenutku nisu poznati drugi dokumenti u vezi sa ovim
9 sastankom koji je ovde zabeležen.

10 P: Tim dokumentom morat ćemo se pozabaviti sa drugim svjedocima, kad
11 bude preveden. Recite, Vas je u čin generala unapredio ovaj optuženi.

12 O: Da. Mene je u čin generala unapredio predsednik Republike Srbije. To
13 je bilo u skladu sa tadašnjim Zakonom o činovima.

14 P: Smatralo se da je policija vrlo dobro plaćena u usporedbi sa vojskom?

15 O: Pa, tačne podatke koje sam... kojima sam ja raspolagao, ne bih mogao
16 da kažem. Ja sam imao utisak da je policija u to vreme bila plaćena primereno
17 problemima kojima se bavila. Da li je baš imala veće plate od plata u vojsci i
18 kakav je odnos plata bio, ja nisam siguran.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Da li je to bila poenta Vašeg
2 pitanja, da vidite da li su oni bili bolje plaćeni od vojske?

3 G. NICE: [simultani prevod] Da. Da. To je moja tvrdnja, odnosno ja se o
4 tome raspitujem.

5 SUDIJA KWON: [simultani prevod] Mislim da sam pročitao jedan pasus u
6 kome stoji: "Nemojte reći vojsci, oni su slabije plaćeni." Ne sjećam se točno
7 koji je broj tabulatora u ovom trenutku. Da li se možda Vi toga sjećate,
8 generale?

9 SVEDOK: Jedna činjenica ukazuje na to, ali nije reč o platama. Reč je
10 bila o naknadama za vreme boravka na Kosovu, pa pošto su te naknade regulisane
11 različitim propisima, policija je zaista na Kosovu imala nešto veće naknade ili,
12 prostije rečeno, dnevnice. Ali reč je o naknadama za rad van sedišta matične
13 jedinice.

14 G. NICE: [simultani prevod]

15 P: Davani su vojni činovi, djelomično zato što je Badža to htio, a
16 djelomično zato što je to odraza... odražavalo militarizaciju i to ekstremnu
17 militarizaciju policijskih snaga. Je li tako?

18 O: Najpre da kažem da nije reč o vojnim činovima. Može biti reč o
19 činovima koji imaju nazive kao što su vojni činovi. Postoji Zakon o činovima
20 pripadnika policije. Možda se drugačije zove sam naziv... na... naziv zakona.
21 Dakle, nema ni govora o vojnim činovima. Može se govoriti samo o nazivima ili
22 terminima upotrebljenim za policijske činove koji su slični sa vojnim činovima.
23 I drugo, objasnio sam, čini mi se vrlo detaljno, da čin ne znači militarizaciju,
24 zato što čin nije izvor prava, dužnosti i ovlašćenja, već radno mesto, nezavisno
25 od čina. A čin označava svojstvo, sposobnost iskustvo i tako dalje, a ne i pravo
26 da se naredi da se...

27

28

29

30

1 P: Zastanite tu za trenutak i recite nam zar nije tačno da je Ustavni
2 sud Srbije kasnije utvrdio da je optuženi djelovao protuustavno time što je
3 utvrdio sistem činova u policiji.

4 O: Prvo, neke odredbe tog zakona su proglašene protivustavnim, a naravno
5 ne treba da kažem da predsednik Srbije nije donosio zakon. Zna se ko donosi
6 zakone.

7 P: Još par stvari i onda još jedna kratka tema na koju se moramo
8 vratiti. Činjenica je, jednostavno, da su dva ministra unutrašnjih poslova koji
9 su bili u liniji između optuženog i ljudi koji su bili ispod njega, Stojiljković
10 i Sokolović, su izvršili samoubistvo; je li tako?

11 O: To je tačno.

12 P: Činjenica je, nakon što su završeni ratovi, Vi, Đorđević i Lukić, svi
13 ste... sve Vas je optuženi odlikovao na isti način. Je li tako?

14 O: Ne znam da li je na isti način. Mislim da jeste, zajedno sa još 1.000
15 policajaca.

16 P: Redom Jugoslovenske zastave I klase, Vi, Đorđević i Lukić; je li
17 tako?

18 O: Znam da mi nećete verovati, ali ne znam tačan naziv odlikovanja.
19 Verujem da je tako.

20 P: Vama se u cijelosti povjerilo rukovodstvo od trenutka kad ste
21 promovisani u generala, pa čak i prije toga, a Srebrenica je dokaz toga.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 Sjećate se da ste nam rekli šta ste radili na granici. Ja tvrdim da ste
2 Vi znali... morali ste znati šta se dešava, ko prelazi preko te granice. Da li
3 se sjećate toga?

4 O: To ste rekli, a ja sam odgovorio na to i ponovo sam prinuđen da
5 odgovorim da ja nemam nikakve veze sa događajima u seb... Srebrenici, niti sa
6 tim događajima imaju ikakve veze jedinice kojima sam ja komandovao.

7 P: Izvinjavam se. Dok ste pratili Holandski bataljon van tog područja,
8 da li se sjećate da su Vas zaustavili, zadržali srpski tenkovi ili tenkovi, u
9 svakom slučaju, koji su prelazili iz Republike Srpske u Srbiju? Da li se sjećate
10 da se to desilo?

11 O: Ne, to se nije desilo.

12 P: Bio je jedan holandski pukovnik po imenu Franken. Da li se njega
13 sjećate?

14 O: Ne sećam se oficira sa tim prezimenom. Mislim da je reč o generalu,
15 ali ne mogu da se setim prezimena. Ako mi... ako me podsetite, reći ću da li je
16 reč o tom ili ne.

17 Dakle, ja se sećam holandskog generala sede kose, višeg rasta i tako. I
18 mislim da sam mu znao prezime, ali sada zaista ne mogu da se setim ovog
19 trenutka.

20 P: Verovatno sam pogrešno rekao njegov čin, ali to je onda on. Reći ću
21 Vam da je on... Naime, ja ne tvrdim da je on dao iskaz na Sudu u vezi s ovim što
22 Vam kažem, ali na odlasku Holandskog bataljona iz Srebrenice ili iz Bratunca,
23 vidjeli su se tenkovi koji su odlazili i to ste morali i Vi vidjeti.

24 O: Ne. Ja apsolutno nikakav tenk nigde nisam video na putu do Bratunca i
25 od Bratunca. A rekao sam da se Bratunac nalazi... rekao sam dva kilometra, ali

26

27

28

29

30

1 mislim da nije ni blizu dva kilometra. Može biti kilometar od mosta od Drine. Ne
2 mogu da rekonstruišem tu daljinu. Prosto se ne sećam, ali znam da je vrlo blizu
3 Drini.

4 P: Želim da se vratimo na jednu temu u posljednjih par pitanja. U
5 vrijeme kada ste Vi bili u Bratuncu, već su se odigrala ubistva gotovo sva i
6 vidjeli smo na videosnimku, to su bila ubistva širokih razmjera. Na osnovu
7 šifriranih poruka koje su prolazile između jugoslovenskih tela i New Yorka,
8 Washingtona, nema sumnje, između Beograda, New Yorka i Washingtona, nekoliko
9 dana prije nego što ste Vi poslali tamo, znalo se da su nestali ljudi i znalo se
10 kakva je vjerovatna sudbina tih Muslimana iz Srebrenice.

11 Molim Vas, pogledajte ovaj videosnimak.

12 O: Ali morao bih da odgovorim prethodno.

13 [Gleda se video-snimak]

14 "/?RATKO MLADIĆ/: Gospodine predsjedniče, hvala Vama na gostoprimstvu."

15 G. NICE: [simultani prevod] Molim da se ekran postavi pod drugačijim
16 uglom.

17 P: Vidjećemo Vas na ovom video snimku. I pošto se sada zaustavio ovaj
18 kadar, možete li nam reći ko je ovaj čovjek sa bradom? Ko je on ili ko je on
19 bio?

20 O: Ne znam zaista. Ne mogu da se setim čoveka.

21 P: Recite nam ko je čovjek s njegove desne strane, a naše lijeve, čovjek
22 sa sunčanim naočalima.

23 O: Ne vidim čoveka dobro i ne mogu po ovom liku da prepoznam bilo koga.
24 Ako imate neki potpuniji snimak, možda bih mogao.

25 P: Sada ćemo da pustiti snimak do kraja.

26 [Gleda se video-snimak]

27

28

29

30

1 O: Pripadao je Resoru javne bezbednosti i mislim da je u tom trenutku
2 bio načelnik Uprave pogranične policije.

3 P: Gdje ste onda njega pokupili ili je on putovao tamo neovisno?

4 O: Mi smo zajedno putovali. On i ja smo zajedno putovali u Bratunac.
5 Imali smo isti zadatak.

6 P: Dakle, on bi imao pristup rukovodstvu, kao i Mladiću, isto kao što
7 ste i Vi imali,; je li tako?

8 O: Ja nisam imao privs... pristup Mladiću. Mladić je tamo bio gde smo mi
9 otišli.

10 [Gleda se video-snimak]

11 G. NICE: [simultani prevod]

12 P: Ko je ovaj čovjek, čovjek s desne strane, sijede kose?

13 O: Nisam... Moram ga ponovo videti. Nisam...

14 P: Da li je on došao s Vama?

15 O: Moram da vidim. Ne sećam se da je bilo ko još došao s nama.

16 [Gleda se video-snimak]

17 G. NICE: [simultani prevod]

18 P: Ovaj čovjek tu.

19 O: Ne, ovog čoveka ne mogu da prepoznam, zaista. Meni je ovaj nepoznat
20 čovek.

21 P: Dakle, Vi ste došli iz Beograda. Svi Vi koji ste došli uživali ste
22 puno povjerenje da imate kontakte i posao sa Mladićem. Rečeno Vam je da ne
23 postavljate nikakva pitanja; je li tako?

24 O: Ne.

25 P: Zar čak ni Vi lično u to vrijeme niste željeli da znate šta se desilo
26
27
28
29
30

1 sa ljudima koji su sasvim jasno bile... bili njima na mi... njemu na milost i
2 nemilost, s obzirom da su Holandani bili njegovi taoci više od sedam dana? Zar
3 Vi, kao policajac, niste bili zainteresovani da to saznate?

4 O: Uvlačite me, gospodine tužioče, u priču sa kojom nemam veze. To je
5 jedan od mnogobrojnih zadataka, koji je istina, delikatan i specifičan, nije
6 sličan drugima, koji sam ja dobio i uradio.

7 Podsetiću Vas, kada je reč o Srebrenici i o događajima u Srebrenici,
8 moje jedinice su prihvatile 800 boraca muslimanske... musli... Armije BiH i
9 nijednom od njih nije falila dlaka s glave. To je dokaz kako smo mi postupali
10 prema bilo kome ko je pokušao da pređe granicu, pa čak i prema borcima Armije
11 BiH.

12 Ovo je bio konkretan zadatak koji sam dobio od svog pretpostavljenog, da
13 Holandski bataljon bezbedno provedem kroz Srbiju. Ništa o tome o čemu Vi pričate
14 meni nije bilo poznato, niti sam iz ovog razgovora mogao da zaključim to. A
15 obzirom da je reč o generalu iz ho... iz Holandskog bataljona, prirodno je da
16 tamo ode neko ko je takođe na njegovom nivou. Naravno, iz policije, ako se ti
17 nivoi mogu...

18 P: Hvala lijepo. Neću dalje da Vas zamarati.

19 G. NICE: [simultani prevod] Ne znamo kada ćemo dobiti dokumenta, pa bih
20 želio da se time bavim sutra, ili na kraju unakrsnog ispitivanja ili na kraju
21 dodatnog ispitivanja.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1 SUDIJA ROBINSON: [simultani prevod] Pa, onda možda na kraju dodatnog
2 ispitivanja.

3 Sada ćemo završiti sa radom, a nastaviti ćemo sutra u 9.00 sati.

4 SUDSKI SLUŽBENIK: [simultani prevod] Ustanite, molim.

5 ... Sednica završena u 13.44h.

6 Nastavak zakazan za utorak,

7 07.06.2005. u 09.00h.

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30